

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^e JAARGANG

WOENSDAG 1 APRIL 1931

No. 796

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonneés, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

BERICHT.

In verband met de a.s. feestdagen zal ons weekblad in plaats van Woensdag 8, op Donderdag 9 April a.s. verschijnen.

31 MAART 1931.

Na de iets vastere stemming voor particulier disconto op Maandag had de volgende dagen het aanbod van geld weder de overnand en kon men voor 1½ pCt. weder gemakkelijk plaatsing vinden. Ook voor callgeld en op prolongatie bleef het aanbod ruim en was er van eenige verstijving met het oog op de grootere geldvraag voor de Aprilmaand niets meer te bemerken. Bij het nader komen van den ultimo werd de vraag echter toch weder wat sterker, zoodat callgeld opliep tot ¼ pCt. en particulier disconto tot 1³/₁₆ pCt. Met het oog op de naderende feestdagen nam deze vraag gisteren nog iets verder toe. Particulier disconto steeg tot 1¼ pCt. en callgeld bleef op 1 à 1¼ pCt. gevraagd. In de prolongatierente kwam nog weinig verandering. Meestal werd 1 pCt. genoteerd; een enkele maal ook 1¼ pCt.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank geeft de post binnenlandsche wissels een daling van f 300.000 te zien. De beleeningen blijken, onder invloed van de maandwisseling, met f 14,3 miljoen te zijn toegenomen. Het tegoed van het rijk, dat de vorige weekstaat had aan te wijzen, heeft plaats gemaakt voor een debetsaldo van de schatkist ten bedrage van f 1,5 miljoen.

De metaalvoorraad der Bank bleef vrijwel onveranderd. De post papier op het buitenland verminderde met f 2,8 miljoen, terwijl de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans een stijging van f 700.000 te aanschouwen geven.

De biljettencirculatie vermeerderde met f 36,4 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen liepen in totaal met f 23,2 miljoen terug. Het beschikbaar metaalsaldo verminderde met f 5,3 miljoen. Het dekingspercentage bedraagt nagenoeg 56.

* * *

De wisselmarkt was deze week tamelijk rustig; er waren niet veel zaken en de koersen veranderden slechts weinig. Ponden noteerden 12.11¹⁵/₁₆—12.12½—12.11¹³/₁₆, terwijl Dollars van 2.4937 op 2.4945 kwamen. Dollars in Londen hebben zich geleidelijk aan van 4.86 tot 4.8587 kunnen verbeteren. Marken handhaafden zich de geheele week op ca. 59.45, doch sloten iets lager op 59.43. (Ponden tegen Marken 4.1975 na 4.1950). Fransche Francs eveneens lager 9.76—9.75½ (Ponden tegen Francs 124.21). Belga's flauw 34.72½—34.67½ (Ponden tegen Belga's zeer vast 34.95). Zwitsersche Francs schommelden de geheele week rond de 48.—, slot 47.98½. Peseta's 26.70—27.20. Uruguay Pesos liepen verder tot op 1.80 terug.

In de termijnen kwam slechts weinig verandering. Eén- en drie-maands Ponden noteerden tenslotte 1½ en 3⁵/₁₆, Dollars 26 en 46 en Marken 12 en 25½ punt onder den contanten koers.

LONDEN, 30 MAART 1931.

In afwijking van de gebruikelijke ondervinding, was geld verleden week eerst gemakkelijk, doch trok in de tweede helft meer en meer aan, zoodat de markt zich genoodzaakt zag van de hulp van de Bank van Engeland gebruik te maken. Zelfs Zaterdag werd een bedrag van de Bank geleend, maar dit werd meer als voorbereiding voor de laatste 2 dagen van het kwartaal gedaan dan ter dekking van een tekort op dien dag.

Disconto bleef dientengevolge vast op het niveau van 2⁹/₁₆ pCt. en ofschoon de inschrijvingen op Vrijdag voor schatkistpromessen nog gedeeltelijk betrekking hadden op papier, dat vóór en op 30 Juni a.s. vervalt, werd ook de inschrijvingsprijs op 2⁹/₁₆ pCt. gehouden.

De Bank van Engeland kon haren goudvoorraad door eenige speciale aankopen, en ook door aankoop van het goud in de open markt tot haar eigen vastgestelden prijs, met ruim f 1½ miljoen vermeerderen.

De City is zeer onder den indruk van wat er zich op het oogenblik in Australië afspeelt, maar gelooft toch steeds dat het gezond verstand van Australische zakenkringen tenslotte zal zegevieren tot afwikkeling hunner verplichtingen op rationeele basis.

DE HAVEN VAN ANTWERPEN.

Dezer dagen is in druk verschenen het verslag over het afgelopen jaar der haven van Antwerpen, uitgave van de Administration Communale d'Anvers. Deze als propaganda bedoelde uitgave bevat, zooals gewoonlijk, tal van belangwekkende gegevens, zoowel ten aanzien van de scheepvaartbeweging als met betrekking tot de outillage der haven.

Blijkens de vergelijkende cijfers werden in het afgelopen jaar in totaal te Antwerpen 11.002 schepen met een inhoud van 23.465.452 tons in- en uitgeklaard.¹⁾ Voor 1929 waren deze totalen resp. 11.582 en 24.325.103; zoodat de achteruitgang van het scheepvaartverkeer in 1930 vijfhonderd tachtig schepen en 859.651 tons bedraagt. Daarentegen kon de gemiddelde inhoud der schepen nog iets stijgen, t.w. van 2100 tons in 1929 tot 2133 tons in 1930.

De Engelsche vlag neemt in de haven van Antwerpen nog steeds de eerste plaats in met 4119 schepen, metende 7.521.740 tons. De Duitsche vlag volgt met 2225 schepen, metende 5.450.302 tons, terwijl *Nederland* de derde plaats inneemt met 945 schepen met een totalen inhoud van 1.949.909 tons.

Van het totale aantal in 1930 te Antwerpen uitgeklaarde schepen, t.w. 10.993, vertrokken 9.204 met lading. Slechts 1.789 schepen, zijnde ca. 16 pCt., verlieten de haven in ballast. Opgelegd waren aan het eind van het afgelopen jaar 40 schepen met een totale tonnenmaat van 137.013; hiervan waren 19 schepen, metende 46.642 tons, onder Belgische vlag.

De ontwikkeling der binnenvaart blijft bevredigend; zelfs valt voor 1930 eenige vooruitgang in vergelijking met het voorafgaand jaar te constateeren:

1930	44.203 schepen	12.877.039 tons
1929	41.994	12.616.563

De beteekenis van Antwerpen als aanloophaven voor geregelde lijnen blijkt uit de totalen van 1930, t.w. 173 „lignes régulières” en 49 „lignes irrégulières”. Gedurende het afgelopen jaar besloten negen buitenlandse lijnrederijen haar schepen voortaan Antwerpen te doen aanloopen. Deze nieuwe lijnen onderhouden den dienst op het Verre Oosten, Marokko, Australië, Zuid-Amerika en de Canarische Eilanden. Op de waarde van dit uitgebreid lijnennet voor de ontwikkeling van het zooveel omstreden stukgoedverkeer behoeft wel niet te worden gewezen!

* * *

Met betrekking tot de haven-outillage vermeldt het verslag, dat de haveninrichtingen thans omvatten:

- oeverkaden ter lengte van 5.500 Meter,
- 22 dokken — waarvan zeventien voor het zeeverkeer en vijf voor de binnenvaart — met een totale kadelengte van 27.500 Meter,
- tien gemeentelijke en twee particuliere droogdokken.

De totale oppervlakte der voor de petroleum-installaties beschikbare terreinen bedraagt ca. 63.8 H.A., waarvan 34.07 H.A. reeds aan particuliere onderneemers zijn verhuurd, terwijl 8 H.A. nog beschikbaar zijn. De resterende oppervlakte, gebruikt voor den aanleg van wegen en voor spoor-aansluiting, is niet voor exploitatie geschikt. De voortdurende uitbreiding, welke de laatste jaren aan de tank-installaties werd gegeven, blijkt uit de onderstaande vergelijkende tabel:

1926: 198 tanks met een totale capaciteit van	279.807 M ³ .
1927: 210	311.642
1928: 229	333.286
1929: 233	338.546
1930: 261	367.735

Afgezien van de tank-installaties zijn op de terreinen nog ongeveer 80.000 M³. magazijnen en werk-

¹⁾ Wil men de Antwerpsche totalen (in moorsom tonnen uitgedrukt) met die der andere continentale havens vergelijken, zoo moeten eerstgenoemde met ca. 15 pCt. worden verminderd.

INHOUD.

	Blz.
DE HAVEN VAN ANTWERPEN door <i>C. Vermey</i>	308
De nieuwe tinrestrictie II (Slot) door <i>Ir. P. Hövig</i> ..	309
De Indische middelen over December 1930	311
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De toestand van het Amerikaanse bankwezen door <i>Prof. H. Parker Willis</i>	313
De Duitsch-Oostenrijksche handelsconventie door <i>Prof. Dr. Richard Kerschagl</i>	314
De petroleumvoorziening van Frankrijk door <i>Mr. H. G. J. Maas Geesteranus</i>	315
AANTEKENINGEN:	
De economische toestand van Duitschland	317
Het prijsverloop van groothandelsartikelen gedurende het eerste kwartaal van 1931 I.	318
MAANDCIJFERS:	
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	322
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	322
Conjunctuurgegevens betreffende Duitschland	323
Overzicht van de Indische middelen	324
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	324-330
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

plaatsen aanwezig.

De outillage der haven op het gebied van kranen is voortreffelijk. Zij omvatte in het vorig jaar:

52 hydraulische kranen van	1.5 tons
235	2
2	2.5
1 elektrische kraan	10
1 „arm” kraan	15
80 elektrische kranen	2
48	2.5
150	3
9	5
2	30
1	50
1	120
4 drijvende kranen	3.5
2	8
4	10
1	40
1	40
1	150

Het beschikbare aantal drijvende graan-elevatoren bedraagt 22, elk met een loscapaciteit van 200 tons per uur. De in totaal per elevator gedurende het afgelopen jaar verwerkte hoeveelheid graan bedroeg 2.868.375 tons. Blijkens de begroting voor 1931 ligt het in de bedoeling in den loop van dit jaar voor den bouw van een verderen graanelevator te doen inschrijven.

Gedurende het afgelopen jaar kwamen verschillende onderhanden havenwerken ter waarde van Frs. 61.179.903 gereed; nog onderhanden zijn werken ter waarde van Frs. 134.296.275. Aan de verbetering en uitbreiding der outillage werd in het afgelopen jaar in totaal een bedrag van ca. Frs. 23 miljoen ten koste gelegd. In uitvoering bleven werkzaamheden tot een totaal van Frs. 85 miljoen.

* * *

Zeer nuttig lijkt de centraliseering van den gemeentelijken arbeid op propagandistisch en informatorisch gebied in den „Service de propagande et de renseignements”, welks taak het is de kennis over de haven en de voordeelen, die zij biedt, op zaakkundige wijze te verbreiden door pakkende propaganda in den vorm van brochures, teekeningen, dagblad-artikelen en annonces overal waar verwacht mag worden, dat zoodanige propaganda-arbeid tot het uitbreiden van bestaande of het aanknoopen van nieuwe verbindingen zal kunnen leiden.

Ook de „agence commerciale” lijkt een zeer bruikbare schakel tusschen het Gemeentebestuur eenerzijds en den handel anderzijds, temeer waar dit instituut mede ten doel heeft kennis te nemen zoo van klachten als verlangens der belanghebbenden, na te gaan of en in hoever daaraan kan worden tegemoetgekomen en in het algemeen te onderzoeken op welke wijze de exploitatie der haven aan „efficiency” kan winnen.

Men ziet, dat Rotterdam's Overheid op het gebied van „zakelijk beleid” ten aanzien der havenbelangen nog wel het één en ander van de Scheldestad kan leeren. Overigens toonen bovenstaande cijfers, dat het Gemeentebestuur van Antwerpen bij voortdoring streeft naar verbetering en uitbreiding, zóó van de haven-zelve als van de haven-outillage. Zij schrikt er niet voor terug steeds weder aanzienlijke bedragen voor deze doeleinden beschikbaar te stellen, terecht inziende, dat voor groote havens meer dan ooit geldt: „de cost gaat voor de baet uyt”. In Antwerpen geen tijdroovende instanties zooals Rotterdam deze — helaas — nog altijd in den vorm van commissies van bijstand kent. Energiëk en voortvarend staat Antwerpen's Gemeentebestuur onder de bekwame leiding van Burgemeester Van Cauwelaert steeds voor de havenbelangen op de bres. Geen enkele gelegenheid om den reeds soliden grondslag, waarop het havenverkeer in de Scheldestad rust, nog krachtiger te fundeeren wordt verzuimd. Veeleer slaagt men er door waakzaamheid en vooruitziend beleid in zich nieuwe kansen te scheppen. Mocht het voorbeeld van Antwerpen's Gemeentebestuur ook ons College tot navolging prikkelen! Dan zou uit het gebeurde met de kalitransporten en Ford althans nog *iets* goeds geboren worden. Verzet men in bestuurskringen te dezer stede de bakens niet spoedig, dan zullen immers verdere decepties niet uitblijven. Onze rivalen toch zijn steeds waakzaam en aarzelen, zooals de jongste ervaringen ons op pijnlijke wijze duidelijk hebben gemaakt, niet hun voordeel met de hier gemaakte fouten te doen! Het is goed hieraan voortdurend te herinneren, zoolang van een drastische wijziging in het gevoerd „beleid” nog niets blijkt.

Rotterdam, Maart 1931.

C. V.

DE NIEUWE TINRESTRICTIE.

II (Slot.)

Een van de oorzaken van het mislukken van het plan van de Tin Producers Association was het groote aantal van de individueele deelnemers, die elk een stem in het kapittel hadden, althans meenden daarop aanspraak te kunnen maken. Dat was te erger, omdat de belangen, die elk hunner erbij had, onderling te veel uiteen liepen, vaak zelfs tegenstrijdig waren. Het spreekt vanzelf, dat een producent wien het tin, door het hooge gehalte van het erts, slechts ongeveer £ 80.— per ton kost, den toestand met geheel andere oogen aanziet dan de directie van een onderneming, die een arm terrein bewerkt en wier zelfkosten £ 200.— per ton beloopt. Het gevolg hiervan was, dat er zeer veel kostbare tijd verloren gegaan is voor men tot een overeenkomst kon komen, die voor een overwegende meerderheid aannemelijk was, althans voor het oogenblik. De mogelijkheid om, wanneer de omstandigheden het noodig zouden maken, op korten termijn tot een verandering van de eenmaal aangenomen plannen te geraken was daardoor vrijwel geheel uitgesloten. Dit geval deed zich reeds spoedig voor door de niet vooruit te ziene, belangrijke afname van de consumptie en de daarmede gepaard gaande voortgezette daling van den tinprijs. Velen, die zich bij een hooger prijsniveau nog wel opofferingen hadden willen getroosten, werden nu openlijk of heimelijk afvallig en daarmede demonstreerden zich de andere tekortkomingen van de organisatie: de praktische onmogelijkheid van een efficiënte contrôle en van de toepassing van dwangmiddelen; de restrictie was vrijwillig.

Hiermede moge volstaan worden om er tevens mede te belichten in hoeverre de nieuwe overeenkomst in het voordeel is, voor wat betreft de organisatorische factoren, die voor het welslagen ervan noodzakelijk zijn. Dat de zoo hoog noodzakelijke soepelheid, die bij de Tin Producers Association nagenoeg ten eenen male ontbrak, hier wel aanwezig is, is reeds gebleken

door den waarlijk zeer korten tijd die noodig geweest is om de overeenkomst tot stand te brengen en nog wel door rechtstreeksche onderhandelingen, zonder eenige tusschenkomst van diplomatieke instanties.

Wat de inhoud van de overeenkomst betreft, moge eerst toegelicht worden, waarop de sub 30. van het communiqué vermeldde, aan elk der vier deelnemende landen toegekende quota berusten. Als beginsel is daarbij aangenomen de handhaving van de productieverhoudingen; als maatstaf daarvoor, de producties over het jaar 1929, dat men als het laatste normale jaar kan beschouwen.

Teneinde een appreciatie van het gewicht van de overeenkomst te vergemakkelijken zijn in het volgende tabelletje ook de producties van alle overige landen over dat jaar opgenomen en, ter vergelijking tevens de producties over 1930, alsmede de toe- of afname ervan.

	1929 ton	1930 ton	+ of — ton
Bolivia	42.991	37.051	—5.940
Malakka	69.366	63.972	—5.394
Nederlandsch-Indië	34.950	34.480	— 470
Nigeria	10.517	8.696	—1.821
Siam	9.940	11.175	+1.235
Burma	1.564	1.350	— 214
China	6.778	7.000*	+ 222
Australië	2.500	2.000*	— 500
Cornwall en Devon	3.271	2.500	— 771
Congo	1.000*	1.000*	
Spanje en Portugal	1.500*	1.500*	
Indo-China	584	786	+ 202
Zuid-Afrika	1.296	726	— 570
Zuid West-Afrika	200*	200*	
Oost-Afrika	250*	260	+ 10
Japan, enz.	167	300*	+ 133
Totaal	186.874	172.996	—13.878

* geschat

Wanneer men in een of ander opzicht regeland wil optreden, is het noodzakelijk dat men, zoo al niet geheel de macht in handen heeft, dan toch een overheerschende positie inneemt. Zooals uit de bovenstaande cijfers voor 1929 blijkt, kunnen de vier contracteerende partijen gezamenlijk nagenoeg 85 pCt. van de wereldproductie controleeren, zoodat aan de gestelde voorwaarde op vrijwel bevredigende wijze is voldaan, al zou het ongetwijfeld gewenscht zijn, dat ook nog andere landen zich aansloten, waarvoor dan in de eerste plaats Siam in aanmerking zou komen en voorts de niet aangesloten landen onder Britsch dominiënium.

Telt men de aan elk van de vier deelnemende landen toegekende quota bij elkander op, dan komt men tot een gezamenlijke jaarproductie van 125.773 ton. In aanmerking nemende, dat men zich voorstelt met de restrictie een wereldproductie te bereiklen van niet meer dan 145.000 ton, schijnt dit cijfer eenigszins in wanverhouding te staan tot de productie-capaciteit van de niet-deelnemende landen, die over de beide voorafgaande jaren respectievelijk 29.050 en 28.797 ton hebben opgeleverd. Men moet echter in aanmerking nemen, dat als gevolg van de sterke daling van den tinprijs dit productieve vermogen gedurende 1930 eveneens sterk is teruggelopen en op het eind van dit jaar belangrijk minder was dan men uit de cijfers voor het gēheele jaar mag afleiden. Cornwall o.a. is in den loop van het jaar nagenoeg geheel uitgevalen, eveneens Zuid-Afrika, Australië, Spanje en Portugal. Ook Burma is belangrijk minder dan in het begin van 1930, zoodat men met de niet-aangesloten landen voor niet meer dan ongeveer 19.000 ton meent te mogen rekenen. Sluit Siam zich bij de overeenkomst aan, waartoe dit land, volgens geruchten, wel geneigd zou zijn, dan blijven er voor de wilde productie nog circa 9.000 ton over, waardoor deze onzekerheid tot een factor van lagere orde zou zijn teruggebracht.

Van meer beteekenis is de onzekerheid, die ligt in de raming van de vermoedelijke consumptie voor het

loopende jaar. Men heeft die op 145.000 ton gesteld, dat is ongeveer 12.000 ton lager dan die van het jaar tevoren. Doch evenmin als het in 1930 om dezen tijd mogelijk gebleken is de belangrijke daling van de consumptie te voorzien, kan men nu voorspellen wat het komende jaar in dit opzicht brengen zal. Niemand kan op het oogenblik met zekerheid beoordeelen of de heerschende oeconomische depressie den bodem reeds bereikt heeft of nog niet. De aan de overeenkomst deelnemende landen houden er blijkbaar rekening mede, dat het nog niet zoo ver is. Van andere zijde is men optimistischer gestemd. Op één ding zal men echter wel mogen vertrouwen en dat is dat, hetzij herstel, hetzij nog verdere achteruitgang, het tempo ervan veel minder snel zal zijn dan het in de achter ons liggende periode geweest is, zoodat men den tijd zal hebben om de maatregelen te treffen, die door de omstandigheden geboden worden.

Dan zijn er voorts nog een paar meer ondergeschikte punten van soortgelijken aard, o.a.: smokkelarij. De grootere, onder Europeesche of Chineesche leiding staande ondernemingen zullen zich daar niet aan schuldig maken. Doch een niet te verwaarlozen gedeelte van de productie van Malakka is nog afkomstig van kleine Chineesche ondernemers. Tin is bovendien een metaal, dat op eenvoudige wijze in primitieve oventjes gemakkelijk clandestien kan worden uitgesmolten. Naarmate, door de getroffen maatregelen de tinprijs verbetert zal de verleiding tot smokkelarij ongetwijfeld aangewakkerd worden.

Alles tezamen genomen schijnen er toch nog genoeg factoren van onzekerheid aanwezig te zijn om, als de omstandigheden ertoe zouden leiden, het welslagen van het plan ernstig in gevaar te brengen.

Dit zou inderdaad zoo zijn als er niet een buffer aanwezig was om de eventuele tegenslagen op te vangen, de werking ervan te neutraliseeren en aan het plan de elasticiteit te verzekeren, die het noodig heeft. Die buffer is niet aan eenig voorafgaand overleg te danken of aan weloverwogen maatregelen: hij is zuiver het gevolg van toeval, het niet gewilde en ook niet gewenschte, maar, in verband met het plan thans niet genoeg te waardeeren resultaat van de malaise: de *visible supply*.

Het is duidelijk, dat toen deze *visible supply* zich op het niveau van tusschen de 15.000 en 20.000 ton bewoog, zooals in de jaren voor de inzinking het geval was, het voor de markt een gevoelig verschil maakte of er een paar duizend ton bijkwamen of afgingen. Maar nu zij tot 50.000 ton opgeklommen is, is het er anders mede gesteld. Of zij 45, 50 of 55 duizend ton bedraagt doet er niet zooveel toe; het zijn grootheden van dezelfde orde. Wat meer of wat minder dan 50.000 ton mag van invloed zijn op de dagelijkse noteeringen van de markt te Londen, voor het niveau, waarop die fluctuaties van den prijs zich bewegen, zal het geen verschil uitmaken¹⁾.

Maar ook de secundaire schommelingen zullen door een *visible supply* van den huidige omvang aanmerkelijk getemperd worden. De tinproductie is geen stroom, die regelmatig vloeit, met iederen dag het 1/365ste van de jaarproductie; evenmin is dat met de consumptie het geval. Wanneer de omstandigheden samenwerkten, konden daardoor certijds prijsfluctuaties op korten termijn ontstaan, die eenige tientallen ponden beliepen.

De bedoeling van het quota schema is echter — zie sub 10. van het communiqué — de herhaaldelijk optredende schommelingen van de tinprijzen te voorkomen. Het is daarvoor niet strikt noodzakelijk, dat productie en consumptie elkaar volkomen dekken; een vrij ruime speling zelfs zal toelaatbaar zijn, mits het verschil onschadelijk gemaakt kan worden. Daarom is de *visible supply* een *essentieel element* in het nieu-

we restrictieplan. De aandacht van de deelnemende landen zal erop gericht moeten zijn, dat zij gehandhaafd blijft op een zoodanig peil, dat zij alle schokken, zoowel in de productie als in de consumptie zal kunnen opvangen en neutraliseeren. Of de huidige wereldvoorraad daarvoor voldoende is, is moeilijk te zeggen. Doch men zal dat gerust aan de toekomst kunnen overlaten; de practijk zal dat vanzelf uitwijzen.

Nog in ander opzicht is de *visible supply*, in den *tegenwoordigen vorm*, onmisbaar om het gestelde doel te verwezenlijken. De verwachting, die men van het quota schema heeft — ook de deelnemende Regeeringen — is ongetwijfeld, dat de tinprijs er door zal verbeteren. Evenwel is het plan niet op enkel verbetering als zoodanig gericht, maar wezenlijk er op den prijs van het tin op het niveau te brengen van de oeconomische waarde, die het metaal voor de samenleving heeft. Dat het ook zoodanig door de Regeering van Nederlandsch-Indië wordt ingezien schijnt men te mogen opmaken uit de verklaringen die destijds, in verband met de oude restrictiepogingen, door den Directeur van Gouvernements Bedrijven in den Volksraad werden afgelegd.

Dat niveau zal hoog of laag genoeg — dat hangt er maar vanaf of men het van den kant van den producent of van den consument beschouwd — moeten liggen „to enable the marginal firms to make ends meet with a struggle”. Waar dat punt precies op de schaal van de prijzen zal liggen, kan niet van tevoren worden vastgesteld. Men kan het niet vinden door overleg tusschen producenten en consumenten, men kan het evenmin bereiken door een „pool” — een andere vorm van reservevoorraden — die zich in handen van een van de partijen, producenten of consumenten, bevindt. Op elk van deze wijzen zou men komen tot een prijsstelling, die arbitrair is en die noodzakelijkerwijs de eene of de andere zijde onbevredigd moet laten. Het is echter te doen om een natuurlijk prijsniveau en dat kan alleen bereikt worden door tusschen de productie en de consumptie de gang van zaken verder op zijn natuurlijk beloop te laten, langs den weg van den vrijen tusschenhandel. Daaraan is dan vanzelf verbonden, dat de wereld-reservevoorraad, als essentieel element in dit proces, blijft in de haan, waarin zij zich thans bevindt, in die van den vrijen handel.

Misschien zal de opmerking gemaakt worden, dat met zoo'n stabilisatie van den prijs van het tin alle muziek er uitgaat. Voor den handel is dat mogelijk het geval, maar dan toch alleen zoover die een speculatief karakter draagt; voor den reëlen handel geenszins. De consument zal het zeker niet als een bezwaar voelen en voor den producent behoeft het dat evenmin te zijn. Men denke slechts aan den goudmijnbouw waarbij „ready made money” uit den grond gehaald wordt. Van prijsfluctuaties is daarbij in het geheel geen sprake. Toch heeft het animo voor den goudmijnbouw daar nooit onder geleden.

Bovendien zal men zich niet moeten voorstellen, dat de tinprijs op een constant niveau voor altijd zal verstarren. Het tingehalte van het erts veranderd voortdurend; nieuwe terreinen worden erbij gevonden. Ook de appreciatie van de waarde van het tin voor de wereldhuishouding is geenszins constant. De verhouding van kostprijs en verbruikswaarde is en blijft altijd labiel. Doch de prijsfluctuaties, die daarvan het gevolg zullen zijn, zullen dan rationeële bewegingen zijn, die door de natuurlijke verhoudingen beheerscht worden.

In het laatste artikel van het communiqué is sprake van ontbinding van de overeenkomst. Het is eigenlijk jammer, dat men dit geval heeft meenen te moeten voorzien, omdat het eenigszins den indruk maakt, dat de contracteerende partijen er nog niet geheel van doordrongen zijn, dat, wil de overeenkomst *raison* hebben, ze à perpétuité moet zijn. Zou men, zoodra men meent een rationeël prijsniveau bereikt te heb-

¹⁾ Voor het onderscheid tusschen deze twee soorten van prijsbeweging vergelijkte men het artikel van 13 November 1929.

ben, tot ontbinding overgaan dan is het hek opnieuw van den dam en vervalt men in geen tijd weer in den ouden toestand.

Ontbinding zal alleen mogen plaats hebben, wanneer overtuigend gebleken is, dat het plan onuitvoerbaar is en dat het practisch niet mogelijk is het gestelde doel, den tinprijs op een rationeel peil te brengen en te houden, te verwezenlijken. Men zal er zich voor moeten hoeden te snel tot die conclusie te komen. Om te onderkennen, dat dit peil bereikt is, zal op zichzelf al eenigen tijd vorderen. Bovendien zal het in het begin nog zoeken en tasten blijven, met ups en downs. Het is een nieuw idee, waaraan alle partijen eerst nog zullen moeten wennen en gelegenheid hebben zich te oriënteren; ook daarvoor is tijd noodig. Een en ander maakt, dat het nog vrij lang zal kunnen duren, voordat men de zekerheid heeft, dat men is, waar men wezen wil. Waar het op aankomt is, dat men zich niet te spoedig laat ontmoedigen, doch bereid is geduld te oefenen.

* *

In het voorgaande is de overeenkomst en wat er aan vast zit met opzet wat simplistisch en principieel voorgesteld, om des te beter de wezenlijke portée ervan te doen uitkomen. Inderdaad zal het niet alles zoo eenvoudig zijn. Tusschen theoretische opzet en praktische uitvoering liggen in den regel allerlei moeilijkheden, die moeten worden uit den weg geruimd, of als dat niet kan, moeten worden omgaan, om te voorkomen, dat het geheele plan erover struikelen zou, voor het goed en wel op zijn beenen staat.

Een van deze moeilijkheden is bijvoorbeeld, dat ongetwijfeld een groot deel van de producenten in de overeenkomst nog niet veel anders ziet dan een plan om tot een spoedige verhooging van den tinprijs te geraken. 't Zijn ook bij dit plan weer de beste ondernemingen, die zich de meeste opofferingen zullen moeten getroosten om daarmede de zwakkere concurrenten op de been te houden. Als niet vrij spoedig een merkbare verbetering van den tinprijs plaats vindt zal men dat aan het plan wijten, te eerder — once bit, twice shy — omdat men reeds eenmaal teleurgesteld is. Om ernstig verzet en daarmede mislukking te voorkomen, kan het wenschelijk zijn te beginnen met op meer kunstmatigen weg een redelijke verhooging van den prijs te bewerken.

In nauw verband hiermede staat ook het volgende. Het is gemakkelijk genoeg te beredeneeren, dat voor het quota schema een groote visible supply noodzakelijk is; maar in de practijk zou wel kunnen blijken, dat de huidige 50.000 ton een hoeveelheid is, die te groot is om door den tusschenhandel gefinancierd te worden. Ook hierdoor zou het succes van de poging om tot een rationeel prijsniveau te geraken in ernstig gevaar kunnen worden gebracht. Houders toch van hoeveelheden „unwanted tin” zouden wellicht gedwongen zijn hunne voorraden te liquideeren en een — niet door te hooge productie ditmaal — scherpe prijsdaling zou daarvan het gevolg kunnen zijn. Onder die omstandigheden zou het tijdelijk uit de markt nemen van een hoeveelheid tin, bijv. door enkele belangrijke producenten, uit praktische overwegingen aanbeveling verdienen. Een regelmatig liquideeren van zulke hoeveelheden, op het juiste tijdstip, zou zelfs van veel nut kunnen zijn voor het vinden van het juiste prijspeil.

Zoo zal er nog wel meer zijn, dat om een voorloopige oplossing zal vragen. Wanneer men daarbij dan maar voor oogen houdt, dat dergelijke maatregelen wezenlijk slechts bedoelen mogen tijdelijke moeilijkheden te overwinnen en zij slechts genomen worden in overleg en, zoo mogelijk in samenwerking met het Internationale Comité, dat voor het welslagen van het plan de verantwoordelijkheid draagt.

Het quota-schema verdient een eerlijke kans; er ligt een *gedachte* aan ten grondslag.

P. HÖVIG.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER DECEMBER 1930.

De in het bijgaand overzicht vermelde Landsmiddelen brachten in het afgelopen jaar f 628.313.000 op, tegen f 708.716.000 in 1929, of f 80.40 m.m. minder. In dezen achteruitgang werd bijgedragen door alle middelengroepen, nl.:

Belastingen	ad circa f 31.09 m.m.
Monopolies	„ „ „ 7.59 „
Producten	„ „ „ 26.49 „
Bedrijven	„ „ „ 12.42 „
Allerlei middelen ...	„ „ „ 2.81 „

De in het vorige verslag vermelde achterstand bij de ramingscijfers van de opbrengsten der belastinggroep ad f 35.8 m.m. liep tijdens de verslagperiode tot f 24.8 m.m. terug, terwijl de achterstand van het totaal der ontvangsten van f 87.— m.m. verminderde tot f 82.— m.m. Van dit laatste bedrag komt resp. f 24.8 m.m., f 3.1 m.m., f 32.4 m.m., f 18.7 m.m. en f 3.— m.m. voor rekening van bovenvermelde groepen.

In verslagmaand bleven de ontvangsten in totaal f 7.9 m.m. ten achter bij die over December 1929. Dit decres is te wijten aan de lagere opbrengsten van de groepen belastingen, monopolies, producten en bedrijven ad resp. f 2.7 m.m., f 1.3 m.m., f 3.4 m.m. en f 0.6 m.m., terwijl de groep allerlei middelen f 0.2 m.m. meer opbracht.

Bij de belastinggroep was de opbrengst der *kohierbelastingen* in het afgelopen jaar f 3.5 m.m. lager dan in dezelfde periode van 1929. Deze achteruitgang, die op ultimo November f 2.36 m.m. bedroeg, liep tot evengenoemd bedrag op, door de mindere ontvangsten in verslagmaand aan inkomsten- en vennootschapsbelasting ad resp. f 0.67 m.m. en f 1.23 m.m., waardoor deze middelen op het einde der verslagmaand een decres van f 1.31 m.m. en f 5.5 m.m. vertoonden. Ook de opbrengst der personeele belasting bedroeg minder dan in December 1929 en wel f 0.02 m.m., de totale ontvangsten dezer belasting overtroffen echter die in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar, tengevolge van de reeds in de vorige maandoverzichten der middelen bekend gestelde redenen, met f 0.17 m.m. Aan verponding en landelijke inkomsten, werd in verslagmaand resp. f 0.05 m.m. en f 0.71 m.m. meer ontvangen dan in December 1929, zoodat op het einde van het jaar de ontvangsten dezer belastingen resp. f 2.80 m.m. en f 0.34 m.m. meer bedroegen dan die van 1929.

Bovengenoemde belastingen brachten in totaal gedurende verslagmaand f 13.— m.m. meer op dan 1/12 der jaarraming, waarvan resp. f 0.35 m.m., f 2.90 m.m. en f 9.42 m.m. op rekening komen van de personeele-, de inkomsten- en de vennootschapsbelasting, en f 0.92 m.m. op die van de verponding, terwijl de landelijke inkomsten f 0.59 m.m. bij 1/12 der raming ten achter bleven. De in het vorig verslag gemelde achterstand bij 11/12 der jaarraming ad f 11.9 m.m. werd daardoor geheel ingeloopt. De kohierbelastingen brachten tenslotte f 1.1 m.m. meer op dan werd geraamd.

De *indirecte belastingen* vertoonden in de verslagmaand wederom een ongunstig beeld, zoodat het totaal decres van f 24.8 tot f 26.— m.m. opliep.

De ontvangsten aan invoerrechten overtroffen die van December 1929 met f 0.1 m.m. Doordat in December zooveel mogelijk nog goederen tegen het toen geldende lagere tarief werden ingeklaard met het oog op de aanstaande verhooging van het invoerrecht met opcenten, is de opbrengst in verslagmaand niet achtergebleven bij die van het vorig jaar, hoewel die opbrengst nog f 0.4 m.m. ten achter bleef bij 1/12 der jaarraming. Het uitvoerrecht bracht f 0.24 m.m. minder op dan in December 1929 en bleef f 0.56 m.m. beneden 1/12 der jaarraming.

Hierdoor was op het einde van het jaar het decres t.a.v. 1929 voor wat betreft de invoerrechten teruggeloopt tot f 17.71 m.m. en voor de uitvoerrechten

opgelopen tot f 4.25 m.m., terwijl de nadeelige verschillen met de ramingscijfers resp. tot f 14.51 m.m. en f 4.83 m.m. opliepen.

Aan accijnzen werd in verslagmaand f 0.58 m.m. minder ontvangen dan in December 1929; waarvan resp. f 0.41 m.m. en f 0.16 m.m. minder aan petroleum- en lucifersaccijns en f 0.01 m.m. minder aan accijns op tabak en gedistilleerd.

Het statistiekrecht bleef zich in dalende lijn bewegen. De lagere opbrengst in verslagmaand in vergelijking met December 1929 ad f 0.06 m.m. en t.a.v. 1/12 der jaarraming ad f 0.13 m.m., veroorzaakte op het einde van het jaar een decres ad f 1.23 m.m. en een achterstand bij de raming van f 1.28 m.m.

Bij het zegelrecht, waarvan de maandopbrengst f 0.41 m.m. lager was dan in December 1929, namen op het einde van het jaar de nadeelige verschillen met de ontvangsten in 1929 en met de jaarraming toe tot resp. f 2.62 en f 2.76 m.m.

Ook de slachtbelastingen gaven minder inkomsten dan in 1929 en wel in verslagmaand f 0.04 m.m. en over het geheele jaar f 0.47 m.m. De achterstand bij de jaarraming liep bij deze belastingen van f 0.76 m.m. tot f 0.87 m.m. op.

Bij de *monopolies* hebben, evenals zulks in de vorige verslagmaand het geval was, de afnemende opbrengsten der opiumregie en van het zoutmonopolie in hoofdzaak tot den achteruitgang bijgedragen.

De opbrengst der opiumregie bedroeg f 0.58 m.m. minder dan in December 1929 en f 0.78 m.m. minder dan 1/12 der jaarraming. Hierdoor groeide het nadeelige verschil met het vorige jaar aan tot f 6.38 m.m. en met dat der totale raming tot f 5.44 m.m.

De opbrengst van het zoutmonopolie bleef in verslagmaand f 0.69 m.m. achter bij de maand December 1929, f 0.5 m.m. bij 1/12 der jaarraming en f 0.6 m.m. bij het totaal daarvan.

De pandhuizen leverden in verslagmaand f 0.02 m.m. minder op dan in December 1929; de ontvangsten overschreden 1/12 der jaarraming echter met f 0.26 m.m.; de totale raming met f 2.96 m.m., terwijl de ontvangsten over het geheele jaar die van 1929 met f 1.41 m.m. overtroffen.

Bij de *productengroep* droegen alle onderdeelen tot den verderen achteruitgang bij.

Het tinmiddel bracht f 1.89 m.m. minder op dan in December 1929 en f 2.21 m.m. minder dan 1/12 der raming. Gedurende het afgelopen jaar bleven de totale ontvangsten f 17.04 m.m. beneden die in 1929 en f 19.24 m.m. beneden de jaarraming.

De steenkolenmijnen brachten in verslagmaand f 0.67 m.m. minder op dan in December 1929 en f 0.48 m.m. minder dan 1/12 der jaarraming. De totale ontvangsten overschreden die van het voorgaande jaar met f 0.13 m.m.; doch bleven f 3.04 m.m. bij de jaarraming ten achter. Wegens gedane leveringen bleef op het einde van het jaar nog f 0.38 m.m. te vorderen.

Bij de goud- en zilvermijnen in Benkoelen bleven de uitkomsten iets beneden die over 1929: het decres liep op tot f 0.3 m.m. en de achterstand bij de raming tot f 0.27 m.m.

Het decres in de opbrengsten van het boschwezen bedroeg in verslagmaand f 0.39 m.m., terwijl aan het einde van het jaar f 6.43 m.m. minder was ontvangen dan in 1929. Doordat in verslagmaand f 0.51 m.m. minder dan 1/12 der raming werd ontvangen, liep het nadeelig verschil met de jaarraming op tot f 6.52 m.m.

Ook de rubberonderneming gaf lagere uitkomsten te zien. Zij bleven in verslagmaand f 0.23 m.m. bij die over December 1929 ten achter, terwijl over het geheele jaar f 2.66 m.m. minder werd ontvangen dan in 1929. Ten opzichte van 1/12 gedeelte en de totale raming voor het afgelopen jaar, bedroegen de nadeelige verschillen resp. f 0.31 m.m. en f 3.13 m.m.

De opbrengsten der kina-onderneming bedroegen in verslagmaand f 0.24 m.m. minder dan in de overeenkomstige periode van 1929 en f 0.02 m.m. minder dan 1/12 der raming. De totale ontvangsten bleven f 0.19 m.m. beneden die over 1929 en f 0.16 m.m. beneden de jaarraming.

Bij de *bedrijven* komt de voornaamste teruggang op rekening van de sterk verminderde ontvangsten van de S.S. en Tramwegen.

In de verslagmaand werd f 0.64 m.m. minder ontvangen dan in December 1929 en f 2.10 m.m. minder dan 1/12 der raming. Het totaal decres op het einde van het jaar liep daardoor op tot f 12.17 m.m., terwijl het nadeelig verschil met de jaarraming op f 16.71 m.m. werd becijferd.

Hiervan komt f 10.91 m.m. voor rekening van het Javabedrijf en wel f 8.82 m.m. als gevolg van het sterk verminderde goederenvervoer en f 2.1 m.m. wegens mindere ontvangsten uit het reizigers- en bagagetransport.

De ontvangsten van den P.T.T. dienst over het afgelopen jaar bedroegen in totaal f 0.23 m.m. minder dan in 1929 en f 1.31 m.m. minder dan de raming. Op het einde van het jaar was door het bedrijf der telegrafie f 0.31 m.m. minder en door dat der telefonie f 0.16 m.m. meer ontvangen dan op hetzelfde tijdstip van 1929.

De opbrengsten van het havenwezen liepen in het afgelopen jaar verder terug door den achteruitgang van het goederengeld met f 0.37 m.m.; uit de havenbedrijven werd f 0.05 m.m. meer ontvangen. De totale ontvangsten bleven f 0.45 m.m. beneden de raming en f 0.32 m.m. beneden de totale ontvangsten van 1929.

Ook de ontvangsten van den baggerdienst brachten in verslagmaand minder op dan in December 1929 en wel f 0.16 m.m., doch overtroffen 1/12 der raming met f 0.04 m.m. De totale ontvangsten van dezen dienst bleven f 0.43 m.m. beneden die van 1929, terwijl zij de jaarraming met f 0.73 m.m. overschreden.

Door den dienst van W. en E. en de Landsdrukkerij werd in verslagmaand resp. f 0.16 m.m. en f 0.15 m.m. meer ontvangen dan in December 1929.

De achterstand bij de jaarraming bedroeg resp. f 0.51 m.m. en f 0.41 m.m., welke evenwel genivelleerd wordt door de bij deze bedrijven nog te vorderen bedragen ad resp. f 0.63 m.m. en f 0.63 m.m.

De groep *allerlei middelen* bracht in verslagmaand f 0.2 m.m. meer op dan in de maand December 1929.

De totale ontvangsten bleven op het eind van het jaar f 2.81 m.m. ten achter bij die van 1929 en f 3.— m.m. bij de raming.

Het totaal bedrag van het t/m. December 1930 gestorte winstaandeel van de Billiton Maatschappij was f 4.— m.m. lager dan in het vorige jaar.

Het aandeel in de winst van de Javasche Bank bedroeg circa 6 ton meer dan de jaarraming en f 0.34 m.m. meer dan in 1929.

De ontvangsten inzake afstand van grond brachten in verslagmaand circa f 0.24 m.m. minder op dan in December 1929, doch bedroegen f 0.54 m.m. meer dan 1/12 der jaarraming. Gedurende het afgelopen jaar bleven de totale ontvangsten f 0.59 m.m. beneden die in 1929 en f 0.8 m.m. beneden de jaarraming.

Aan cijns en vastrecht werd in verslagmaand f 0.15 m.m. meer ontvangen dan in December 1929, doch f 0.35 m.m. minder dan 1/12 der jaarraming. De totale ontvangsten op het einde van het jaar overtroffen die van 1929 met f 1.04 m.m., doch bleven f 0.36 m.m. bij de jaarraming ten achter.

De inkomsten uit „Heffing terzake van gesloten werkovereenkomsten” brachten in verslagmaand f 0.05 m.m. minder op dan in hetzelfde tijdvak van 1929 en f 0.03 m.m. minder dan 1/12 der jaarraming. De totale ontvangsten bleven f 0.24 m.m. beneden die van 1929 en f 0.18 m.m. beneden de jaarraming.

De opbrengst van „Afkkoop heerendiensten Buitengewesten” bedroeg f 0.15 m.m. meer dan in Decem-

ber 1929 en $f 0.03$ m.m. meer dan $1/12$ der jaarraming. Op het einde van het jaar was $f 0.40$ m.m. meer ontvangen dan in 1929 en $f 1.21$ m.m. meer dan de jaarraming.

De ontvangsten terzake van waterleidingen bedroegen in verslagmaand $f 0.55$ m.m. meer dan in December 1929 en $f 0.6$ m.m. meer dan het evenredig deel der jaarraming. Over het afgelopen jaar overtroffen de totale ontvangsten die van het jaar tevoren met $f 0.18$ m.m. en de jaarraming met $f 0.19$ m.m.

De ontvangsten aan schoolgelden, baken- en loods-gelden wijken slechts weinig af van die in het vorige jaar.

Het hoofd „Diversen” bracht in verslagmaand $f 0.29$ m.m. minder op dan in December 1929 en $f 0.17$ m.m. minder dan $1/12$ der jaarraming. De totale ontvangsten bleven t/m. December 1930 $f 0.28$ m.m. beneden die in 1929 en $f 0.93$ m.m. beneden de totale jaarraming. De overige posten geven geen belangrijke verschillen te zien.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE TOESTAND VAN HET AMERIKAANSCH BANKWEZEN.

(Het jaarverslag van het Federal Reserve Stelsel in 1930. De noodzakelijkheid van liquiditeit.)

Prof. H. Parker Willis te New-York schrijft ons:

Uit het jaarverslag, dat de Federal Reserve Board in het begin van Maart heeft gepubliceerd, blijkt, dat de toestand van het Amerikaansche bankwezen allesbehalve bevredigend is. Niettemin is volgens dit verslag gedurende het afgelopen jaar de vermindering van de credieten van de „member” en „niet-member” banken aanzienlijk geweest. De laatst beschikbare cijfers voor de niet bij het Federal Reserve stelsel aangesloten banken toonen een vermindering van \$ 800 millioen in de periode van 4 October 1929 tot 24 September 1930. Indien men aanneemt, dat de verhouding tusschen de afneming van de credieten van de „niet-member banks” en van de „member banks” in het laatste kwartaal van 1930, ongeveer dezelfde is gebleven, dan bedraagt de totale vermindering van de bankcredieten in de 15 maanden van begin October 1929 tot einde December 1930 ongeveer \$ 3 milliard.

Sprekende over de bij het Federal Reserve stelsel aangesloten banken, vestigt de Federal Reserve Board de aandacht op het feit, dat gedurende de genoemde 15 maanden het bedrag van de credieten, verstrekt aan cliënten, maar vooral aan handel en industrie, aanzienlijk is afgenomen. Evenwel moet men ook aandacht aan de andere zijde van de situatie schenken. De sterke liquidatie van de aan cliënten verstrekte credieten werd in belangrijke mate gecompenseerd door een stijging van de beleggingen en van de open markt credieten, bestaande uit accepten, handelspapier en „street loans”. Gedurende het laatste kwartaal van 1930 vond een verdere liquidatie van de aan de cliënten verstrekte credieten plaats.

Oppervlakkig beschouwd, is de liquidatie van credieten indrukwekkend. Eerst indien wij het werkelijk karakter van de bankportefeuilles, zooals zij op het oogenblik zijn samengesteld, nader beschouwen, verkrijgt men een minder bevredigenden indruk van den toestand. De onderzoekingen, die door de subcommissie van den Senaat in de eerste drie maanden van dit jaar zijn verricht, hebben aan het licht gebracht, dat de portefeuilles van een groot aantal bankinstellingen door het geheele land op het oogenblik ontegenzeggelijk bevroren zijn. De liquidatie in het vorige jaar is steeds langzamer gegaan. Twee belangrijke oorzaken voor het bevriezen van deze portefeuilles zijn thans bekend geworden, en worden algemeen als juist erkend.

In de eerste plaats heeft in bepaalde streken van

het land een onmiskenbaar groote belegging in credieten op onderpand van onroerend goed plaats gevonden, welke, zooals nu blijkt, gebaseerd werden op kunstmatig opgedreven prijzen, die zich waarschijnlijk niet zullen herstellen. Deze kunstmatige prijsopdrijving is zoover gegaan, dat waarschijnlijk het bedrag van vele van deze credieten volkomen gelijk is aan de werkelijke waarde van het onroerend goed, waarop zij als onderpand zijn verleend, indien niet zelfs in vele gevallen de credieten groter zijn dan de waarde. Bovendien is het onroerend goed, dat thans door de banken als onderpand wordt beschouwd, in een niet gering aantal gevallen, in het geheel niet verkoopbaar, zoo „dood” is de markt voor landerijen. Dit beteekent, dat, zoodra de bank ertoe gedwongen wordt om te trachten deze leeningen te liquideeren teneinde haar verplichtingen na te komen, zij zichzelf in een zeer ernstigen toestand bevindt. Dit is reeds in een groot aantal gevallen gebeurd, en het gevolg is geweest, dat de beweging voor bankconcentratie nog steeds voortduurt.

De gang van zaken ten aanzien van de beleggingen in obligaties is eveneens zeer treurig. De onderzoekingen van de subcommissie van den Senaat hebben aan het licht gebracht, aan welke groote gevaren de Amerikaansche banken zich hebben blootgesteld bij de belegging in obligaties, zoowel ten aanzien van binnenlandsche als van buitenlandsche emissies. Zooals de zaken nu staan, hebben de banken voor een bedrag van niet minder dan \$ 15.500.000.000 obligaties in portefeuille, terwijl, voor zoover men uit het karakter van deze obligaties kan nagaan, blijkt, dat, indien zij zouden worden afgeschreven tot een behoorlijke marktwaarde, het kapitaal van de banken zeer ernstig zou worden aangetast, indien het zelfs niet geheel zou zijn verloren.

* * *

Helaas is het Federal Reserve stelsel niet in staat om zeer veel banken te helpen in den omvang, waarin zij dat noodig hebben. Het is thans minder in een positie om dat te doen dan misschien op eenig tijdstip in zijn geschiedenis. Volgens schattingen van bevoegde bankiers overschrijdt het totaal bedrag aan papier in het land, dat voor discontering bij de Reserve Banken in aanmerking komt (handelspapier), nog niet eens het bedrag van \$ 3.000.000.000, terwijl de onwilligheid van de kleine banken om iets in portefeuille te nemen, dat geen hooge rente afwerpt, een ongelijke verdeling van dit papier heeft teweeggebracht, hetgeen ertoe heeft geleid, dat een groot aantal instellingen practisch in het geheel niet beschikt over de herdisconteringfaciliteiten van de Federal Reserve instellingen. Weliswaar kunnen zij van de Federal Reserve Banken middelen verkrijgen door hun eigen promessen te beleenen op onderpand van staatsobligaties, maar tenslotte is het aantal banken, dat een behoorlijk bedrag aan staatsobligaties in portefeuille heeft, of in staat is te verkrijgen, zeer gering. Dit is daarom een hulpmiddel, waarvan slechts een zeer klein aantal leeners gebruik kunnen maken. Om het in een paar woorden te zeggen, is de toestand thans zoo, dat op vele punten het Federal Reserve stelsel zich waarschijnlijk bijna geheel heeft losgemaakt van het bankmechanisme, dat het behoort te dienen, zoodat het een last inplaats van een hulp is. De banken vinden het noodzakelijk om haar reserves bij de Federal Reserve Banken te houden, terwijl de laatstgenoemde niet in een goede positie verkeeren, om op verzoek financiële hulp te verleenen.

Onder deze omstandigheden heeft men duidelijk het werkelijk karakter van de bankmoeilijkheden leeren inzien, die tot de crisis van 1929 heeft geleid en deze heeft verscherpt, zoo niet veroorzaakt, een inzicht, dat thans algemeen wordt gedeeld. Bijna iedereen is ervan overtuigd, dat er iets gedaan moet worden om een

meer liquide positie van de portefeuilles van de Amerikaanse banken te verkrijgen, en dat, tenzij dit kan worden doorgevoerd, het bevroren van de activa onvermijdelijk zal voortduren. Zelfs indien de banken geholpen zouden worden door een verbetering van de tegenwoordige omstandigheden tengevolge van een herstel van de beurs, zouden zij niettemin gehinderd worden door een groot aantal bevroren credieten, die zij niet kunnen of willen afstooten, terwijl zij gedurende de volgende „boom”periode waarschijnlijk in een geleidelijk minder en minder bevredigenden toestand zouden vervallen. Als geneesmiddel kan men slechts aanbevelen het voortdurend afschrijven van bevroren credieten, welke definitief in waarde zijn verminderd, maar bovenal een onthouding van het verleen van meer credieten van deze soort.

Het is duidelijk, dat de Amerikaanse bankwereld thans tot de meening overhelt, dat het noodzakelijk is, om terug te keeren tot het oude idee van bankliquiditeit. De denkbeelden van de laatste jaren gingen in de richting van het loslaten van dit begrip ten gunste van de meening, dat door middel van de beurs een voldoende bedrag aan koopkracht verkregen kan worden, in dien zin, dat de banken, evenals andere beleggers, er steeds op konden rekenen, om hun bezit op de beurs te verkoopen en zoo geld te verkrijgen, dat zij noodig hadden om hun onmiddellijke verplichtingen na te komen. De beurscrisis en de depressie, die daarop is gevolgd, en de onmogelijkheid om op het oogenblik belangrijke posten effecten te verkoopen, zonder een buitengewoon groote koersdaling te veroorzaken, zijn de factoren geweest, die tot deze veranderde zienswijze hebben geleid.

Het zijn deze overwegingen geweest, die een bijzondere beteekenis hebben gegeven aan de verklaringen van den Federal Reserve Board, dat veel belangrijke vraagstukken ten aanzien van de structuur en de functie van het bankwezen van de Vereenigde Staten in hooge mate tot klaarheid zijn gekomen. Verheldering van de openbare meening en de aanyaarding van deze door den wetgever zijn echter twee verschillende dingen.

Men zal moeten afwachten, hoe de meeningen zich zullen ontwikkelen gedurende de volgende 8 of 9 maanden, welke voorafgaan aan de hervatting van de beraadslagingen over dit onderwerp in het Congres en of deze zich zoodanig zullen ontwikkelen, dat zij zullen toelaten, dat het wetgevende lichaam de noodige wettelijke maatregelen treft ter genezing van de erkende kwalen.

DE DUITSCH-OOSTENRIJSCH- CONVENTIE.

Prof. Dr. Richard Kerschagl te Weenen schrijft ons:

De ontworpen handelspolitieke conventie tusschen Oostenrijk en Duitschland is uit economisch-politiek oogpunt een van de belangrijkste gebeurtenissen van na den oorlog. In de eerste artikelen, alsmede in de later nog te bespreken, ten deele zeer stormachtige, protesten daartegen, zijn ongetwijfeld eenige punten geheel en al over het hoofd gezien. In de eerste plaats betreft het hier niet een verdrag, doch een ontwerpverdrag. Een verdrag zou eerst na aanneming door de wederzijdsche parlementen in kracht kunnen treden. In de tweede plaats zou zij ook ingeval van aanneming, hetzij van het onderhavige, hetzij van een gewijzigd ontwerp van deze overeenkomst, eerst in het eerste halfjaar van 1932 van kracht worden. Ten derde werd tenslotte van verschillende zijden een groote fout gemaakt, doordat men deze overeenkomst als een tolnie beschouwt. Van een tolverbond is het integendeel ver verwijderd. Er blijven rechten tusschen Oostenrijk en Duitschland bestaan, die nog nader moeten worden vastgesteld. In dit opzicht heeft Duitschland echter nog buiten het verdrag om verklaard, dat het wel aan Oostenrijk dergelijke tijdelijke

rechten voor eenige artikelen zou toestaan, doch dat het zijnerzijds van de vaststelling van zoodanige rechten geen gebruik zal maken.

Voorts blijven beide staten naar buiten zelfstandig optreden bij alle handelsverdragen, zoodat zij niet, zoals bij een werkelijk tolverbond als gemeenschappelijk gebied optreden. Natuurlijk wordt wel een overeenkomst inzake de verdeling van de douaneinkomsten gesloten, doch de douane-autoriteiten blijven geheel zelfstandig en er zal dan ook geen gemeenschappelijke boven de staten staande administratieve instantie worden ingesteld, zooals het douane-parlement van het oude Duitse tolverbond of de z.g. delegaties van de vroegere Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie. Bovendien betreft het hier een z.g. open verdrag, in dien zin, dat alle Europeesche staten vriendschappelijk zijn uitgenoodigd, op dezelfde voorwaarden en op gelijke wijze tot de douane-conventie toe te treden, hetgeen speciaal voor de andere erfstaten van de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie geldt, welke op deze wijze ook een bescherming van hun belangen zouden kunnen vinden.

Wat blijft er dus in werkelijkheid over? Er zal een gemeenschappelijk tolgebied worden geschapen, waarbij eenige rechten slechts bij wijze van overgangsmaatregel zullen worden ingevoerd. De vergaande economische samenwerking van beide staten zal nog worden vergroot. Het geheel is het beste technisch als een z.g. onvolkomen tolverbond te beschouwen, zooals dat reeds eenmaal in Midden-Europa bestond, toen in 1853 de Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie weliswaar niet geheel tot het Duitse tolverbond toetrad, maar een overeenkomst sloot, die betrekkelijk veel gelijkt op het huidige ontwerp.

Van bijzonder belang is de vraag, hoe dan de economische verhoudingen in Oostenrijk bij doorvoering van een dergelijk plan zouden worden. De toestand voor de industrieën zou in elk geval zeer verschillend zijn: Terwijl ongetwijfeld bepaalde industrieën in Oostenrijk de voordeelen ervan zouden plukken, zijn op zijn minst groote nadeelen van voorbijgaanden aard voor andere industrieën zelfs bij het laten bestaan van bepaalde rechten nauwelijks te vermijden, indien deze rechten niet minstens zoo hoog zouden zijn als de thans bestaande invoerrechten.

Dit geldt in de eerste plaats voor de automobiellindustrie, waarmede het thans reeds in Oostenrijk niet goed gaat en die zich tegen de kapitaalkrachtigere, op de productie van groote seriën ingestelde en technisch zoowel als organisatorisch hoogerstaande, Duitse automobiellindustrie moeilijk zou kunnen staande houden. In een zeer moeilijke positie zou zich verder de machine- en werktuig-industrie bevinden, die ten minste voor een deel aan de Duitse concurrentie zou zijn blootgesteld, die met een betere technische organisatie, vooral echter met een bijna op Amerikaanse verhoudingen gelijkende uitgebreide en op groote serieproductie ingestelde organisatie voor de beheersching van de markt werkt.

Van deze handelsconventie zou ongetwijfeld in de eerste plaats direct profiteeren de Oostenrijksche houtindustrie en de met houtbewerking samenhangende industrieën, welke in Duitschland bij het neerhalen van de tolgrenzen buitengewoon goede markttoestanden zou aantreffen. Aanzienlijke voordeelen zouden verder te verwachten zijn voor de luxe-industrie en zoowel de confectie-industrie als de industrie van bepaalde lederwaren en galanterieën zouden goede vooruitzichten hebben. Van beteekenis zou ook zijn een sterkere samenwerking als tot dusverre plaats vond op het gebied van de energie-opwekking door uitbreiding van de Oostenrijksche waterkrachtwerken en door meer gebruik van Duitse kolen in Oostenrijk.

Verder zijn een aantal industrieën in Oostenrijk zoo goed georganiseerd en in zoo'n buitengewoon sterke positie, dat haar opneming in gemeenschappelijke

kartellen zelfs reeds voorbereid is, ten deele zonder eenige moeilijkheid verder ontwikkeld en voltrokken kan worden. Dit geldt bijv. voor de „zwarte" en de electriciteitsindustrie. Wat den landbouw betreft, deze geniet in Duitschland, zooals bekend, een grootere bescherming dan in Oostenrijk het geval is en het is daarom te begrijpen, dat juist in agrarische kringen in het bijzonder aanhangers en verdedigers van de voorgestelde douane-conventie te vinden zijn.

Terloops zij nog opgemerkt, dat een werkelijke uitbreiding van de economische samenwerking ook een wezenlijk sterkere aanpassing bijv. in de sociale lasten en den gemiddelden druk der belastingen zou eischen dan tot dusverre het geval is. De sociale lasten zijn in Duitschland op het oogenblik in het algemeen lager dan in Oostenrijk en wat den druk van de belastingen betreft, zoo heeft een ongelijkmatige ontwikkeling bovenal daardoor plaats gevonden, dat Duitschland na het einde van den oorlog op het gebied van de openbare financiën een toenemende gecentraliseerde, Oostenrijk daarentegen in veel opzichten een toenemende federalistische ontwikkeling heeft doorgemaakt.

* * *

Thans nog eenige woorden over de protesten van verschillende staten tegen de ontworpen douane-conventie en het plan de ontworpen conventie door den Volkenbond te doen onderzoeken. Hierbij moet tusschen twee dingen onderscheid worden gemaakt. Oostenrijk is lid van den Volkenbond en in die kwaliteit verplicht, zijn internationale verdragen voor registratie bij het secretariaat van den Volkenbond in te dienen, welke, zooals vanzelf spreekt, hierdoor evenals bij alle andere staten een zeker recht tot onderzoek verkrijgt. Dit recht tot onderzoek bepaalt zich echter uitsluitend daartoe, of Oostenrijk niet op eenigerlei wijze zijn plichten als lid van den Volkenbond heeft geschonden, waarvan natuurlijk geen sprake kan zijn. Een andere kwestie is echter die, dat Oostenrijk in art. 89 van het verdrag van St. Germain en Duitschland in een overeenkomstig artikel van het vredesverdrag van Versailles zich verplicht hebben om de staatkundige onafhankelijkheid van Oostenrijk in acht te nemen en te eerbiedigen en de z.g. aaneensluiting niet te voltrekken. Nu is hier echter van aaneensluiting voorloopig geen sprake, ja, zooals gezegd, niet eens van een tolonie, doch ten hoogste van een z.g. onvolkomen tolverbond.

In het z.g. protocol van Genève van 22 October 1924 heeft Oostenrijk zich voorts verplicht, geen maatregelen te nemen, die zijn economische en financiële onafhankelijkheid in gevaar zouden kunnen brengen. Dit is natuurlijk een verdergaande bepaling. Doch ook hier kan bij een eenigszins objectieve uitlegging van schending van deze bepaling door een handelsverdrag geen sprake zijn, omdat Oostenrijk anders economisch geen bevoegdheid tot optreden tegenover andere staten zou bezitten.

De voornaamste tegenstand gaat ongetwijfeld van Tsjecho-Slowakije uit, dat zijn economische suprematie in Midden-Europa, welke de laatste jaren reeds sterk is achteruitgegaan, bedreigd meent, en Fransche hulp inroept.

Evenwel mag worden aangenomen, dat men bij een eenigszins objectieve beschouwing, ook in Tsjecho-Slowakije tot de overtuiging zou kunnen komen, dat een geheele of gedeeltelijke aansluiting van dezen staat bij een Oostenrijksch-Duitsche handelsconventie en daarmee de totstandkoming van een sterk industrieel blok in Midden-Europa, ook voor Tsjecho-Slowakije, van zoo groot voordeel zou kunnen zijn, dat deze speciaal met het oog op de ontworpen landbouwnie van de Balkanstaten, en wel in de eerste plaats van Zuid-Slavië, Roemenië en Hongarije wellicht ook van Polen, voor alle deelnemers het meest gewenschte zou zijn. Bovenal echter zou dit inzicht in werkelijkheid hierdoor kunnen worden bevorderd, dat een groot gedeelte van

de voorgestelde maatregelen in geval van een formeel verzet van andere staten ook even goed zonder eenige formeele handelsconventie, doch eenvoudig door gemeenschappelijk optreden bij het afsluiten van alle nieuwe handelsverdragen eenerzijds, door uitbouw van de reeds bestaande kartelorganisaties anderzijds zou kunnen worden bereikt.

DE PETROLEUMVOORZIENING VAN FRANKRIJK.

Mr. H. G. J. Maas Geesteranus te Parijs schrijft ons:

Nadat in 1918 de Fransche regeering, op aandrang van de Engelsche, erin had toegestemd, dat het vilayet Mossoel, waarop Frankrijk krachtens een vorig accord rechten kon doen gelden, voortaan tot de Engelsche zone zou behooren, werd in April 1920 bij het verdrag van San Remo overeengekomen, dat Frankrijk 25 pCt. zou ontvangen van de ruwe olie, welke in Mesopotamië zou worden geproduceerd. Bij een aanvullingstractaat d.d. 25 Januari 1921 werd voorts bepaald, dat de practische verwezenlijking van deze overeenkomst zou geschieden door toekenning aan Frankrijk van de tijdens den oorlog door Engeland in beslaggenomen Deutsche aandelen in de Turkish Petroleum Cy.

Genoemde maatschappij had kort voor den oorlog van de Turksche regeering belangrijke concessies gekregen, welke geldigheid echter door de Vereenigde Staten werd betwist. Reeds in October 1920 hadden deze het voornemen te kennen gegeven om deel te nemen aan de ontginning der natuurlijke rijkdommen van den nieuwen staat Irak en al spoedig bleek, dat het inruimen van een plaats voor de Amerikaansche belangen in de bestaande maatschappij het eenige middel was om het feitelijk monopolie van deze laatste te handhaven. De aandelen der Turkish Petroleum Cy. behoorden voor de eene helft aan de groep d'Arcy (Anglo-Persian), voor de andere aan de Anglo-Saxon en aan de Deutsche Bank.

Na langdurige onderhandelingen werd men het ten slotte eens over een nieuwe verdeeling, waarbij 5 pCt. aan een bekende petroleummagnaat werd toegewezen en de overige 95 pCt. gelijkelijk werd verdeeld onder Anglo-Persian, Anglo-Saxon, de in 1924 onder leiding der Fransche regeering opgerichte Compagnie Française des Pétroles en de Amerikaansche Near East Development.

Hier dient te worden vermeld, dat de Amerikaansche groep hare medewerking afhankelijk had gesteld van de aanneming van een *working agreement*, waarbij werd uitgegaan van het beginsel, dat men minder het maken van groote winsten dan het verdeelen van ruwe olie onder de diverse groepen van aandeelhouders zou beoogen — een standpunt, hetwelk trouwens ook volkomen strookte met de belangen van Frankrijk.

Wat toch is het geval? Mexico, Rusland, Venezuela, Perzië, Roemenië, Nederlandsch-Indië, Peru, Polen, Argentinië, Japan, Columbia, Egypte en alle overige petroleum-voortbrengende landen tezamen produceren nog niet half zooveel als de Vereenigde Staten, die 60 à 70 pCt. der wereldproductie beheerschen. Zelf hebben zij trouwens een zoo groote behoefte aan vloeibaren brandstof, dat zij desnoods hun eigen productie geheel zouden kunnen absorbeeren. Vandaar dat zij zich ook in naburige landen als Mexico en Nicaragua op de exploitatie van olievelden zijn gaan toelagen en tegenwoordig ook systematisch deelnemen aan ontginningen in andere werelddeelen. De interventie in het land van Euphraat en Tigris is dan ook slechts een der talrijke uitingen van een met veel energie en consequentie gevoerde petroleumpolitiek.

Ook in Frankrijk is het besef van de noodzakelijkheid van een dergelijke politiek algemeen doorgedrongen. Doch behalve Amerika heeft ook Engeland op

dit gebied een grooten voorsprong en, waar Frankrijk zelf weinig en de koloniën tot dusverre geen petroleum voortbrengen, is men hier bijna geheel van het buitenland afhankelijk. Het feit, dat de Poolsche productie door Frankrijk gecontroleerd wordt en ook de Roemeensche gedeeltelijk in Fransche handen is, verandert weinig aan den toestand. De behoeften van Frankrijk, op Amerika na den grootsten consument van benzine en olie, zijn enorm in vergelijking met de betrekkelijk geringe hoeveelheden, welke uit die landen kunnen worden betrokken.

In verband met de mogelijkheid van onverwachte verhindering van den aanvoer door binnenlandsche onlusten, stakingen, oorlog, enz. wendt Frankrijk zich trouwens opzettelijk tot zooveel mogelijk verschillende en van elkander onafhankelijke leveranciers. Deze tactiek komt onder meer tot uiting in het feit, dat de Fransche marine de laatste jaren haar olie uit Sovjet-Rusland betreft.

* * *

Het vooruitzicht, dat Frankrijk waarschijnlijk wel dra ieder jaar voor $3\frac{1}{2}$ à 4 milliard francs olie en benzine zal moeten koopen, is een aansporing geweest om op verschillende plaatsen naar petroleum te boren. Weliswaar is te Ferrières (Seine Inférieure), Beaulieu en Mirabel (Puy de Dôme), Autun, Gabian bij Montpellier, enz. petroleum gevonden, doch de resultaten der exploitatie, voor zooverre deze plaats heeft, zijn tot dusverre gering.

In 1929 bedroeg de productie van Pechelbronn (in den Elzas): 71.662 ton, die van Autun: 4.822 en die van Gabian: 2.874 en de totale productie van Frankrijk 95.577 ton. Dat deze laatste ooit zal beantwoorden aan de in steeds sneller tempo toenemende behoeften, is naar het oordeel van alle deskundigen uitgesloten.

Wat de Fransche koloniën betreft, is de toestand eenigszins anders.

Madagascar bijv. bezit op de grens der provincies Majunga en Marondava belangrijke olielagen, welke wellicht, dank zij de verbetering van den naastbijgelegen haven en den aanleg van verkeerswegen, binnen afzienbaren tijd zullen kunnen worden ontgonnen.

Volgens de laatste berichten zou ook Fransch Equatoriaal Afrika in dit opzicht verrassingen kunnen opleveren. Dat Cameroon petroleum bezit, is zeker: in de buurt van Doeala zijn er zelfs inboorlingen, die het voor verlichtingsdoeleinden aanwenden!

Van grooter practisch belang zijn wellicht recente onderzoekingen, welke de aanwezigheid van petroleum hebben aangetoond op de kusten van Algiers, Tunis en Marocco. In hoeverre echter de aanwezige hoeveelheden aan de nationale behoeften zullen voldoen, ligt natuurlijk geheel in het duister. In ieder geval mag veilig worden aangenomen, dat de eerste tien jaren niet mag worden gerekend op een eenigszins belangrijken opbrengst van deze olievelden, met welke ontginning voorloopig nog geen aanvang wordt gemaakt.

Alle hoop is daarom gevestigd op Mossoel, waar één enkele van de ruim 40 boorputten in den tijd van drie dagen niet minder dan 36.000 ton heeft opgeleverd, en dus, bij onverminderd debiet (en mits elders voldoende wordt gevonden om den anderen aandeelhouders het hunne te geven) heel Frankrijk van petroleum zou kunnen voorzien.

In dit verband dient te worden opgemerkt — hetgeen bij de bespreking van deze aangelegenheid veelal uit het oog wordt verloren — dat het aandeel van 23,75 pCt. in de gewonnen ruwe olie, waartoe Frankrijk krachtens zijn aandeelenbezit gerechtigd is, moet worden verminderd met de belangrijke royalty van 10 pCt. der totale productie, welke aan de groep d'Arcy bij wijze van compensatie is toegekend en ten laste van de Compagnie Française des Pétroles is gebracht.

Over de vraag, waar de *pipe line* zal uitmonden, die de olie naar de Middellandsche Zee zal transporteren,

heerschte langen tijd — en heerscht wellicht nog — oneenigheid. Van Engelsche zijde werd van den aanvang af de voorkeur gegeven aan een nader te kiezen haven van het onder Engelsch bestuur gestelde Palestina, terwijl de Franschen om gelijksoortige redenen een tracé door Syrië voorstonden.

Ofschoon daaromtrent nog geen bijzonderheden bekend zijn, schijnt het, dat het pleit in den door de Engelsche groep gewenschten zin is beslecht.

Als aandeelhoudster der Irak Petroleum Cy. — aldus heet de opvolgster der Turkish — zal de Compagnie Française des Pétroles voor 23,75 pCt. deelnemen in de op een milliard francs geraamde kosten van bedoelde pipe line. In verband met deze verplichting werd dezer dagen tot kapitaalsuitbreiding overgegaan.

De statuten dezer maatschappij, opgericht op initiatief der Fransche regeering en door deze aangewezen als vertegenwoordiger der Fransche belangen in Mesopotamië, waarborgen ten allen tijde een Fransche meerderheid. Zij houden de bepaling in, dat de commissarissen Franschen moeten zijn en dat hunne benoeming moet worden goedgekeurd door de Ministers van Financiën en van Handel en Nijverheid.

De verhouding tusschen de Compagnie Française des Pétroles en den Staat wordt nader uitgewerkt in een tweetal overeenkomsten, respectievelijk van 17 Mei 1924 en van 19 Maart 1930, welke na het ondergaan van verschillende wijzigingen wellicht eindelijk dezer dagen door het Parlement zullen worden bekrachtigd.

De eerste geeft aan den Staat het recht om door middel van regeeringscommissarissen contrôle uit te oefenen op de naleving der statuten en de nakoming der bijzondere aan de maatschappij opgelegde verplichtingen, welke o.a. bestaan in het aan den Staat afstaan van een deel van de winst.

De overeenkomst van 19 Maart 1930 gaat veel verder. Deze toch maakt den Staat tot aandeelhoudster, met een vetorecht in alle aangelegenheden, waarin de algemeene politiek der regeering is betrokken.

Over de noodzakelijkheid om toezicht uit te oefenen en de wenschelijkheid om den Staat in de winst te doen deelen bestaat geen verschil van gevoelen. Geen overeenstemming heerscht echter omtrent de betekenis en opportuniteit van de in de eerste overeenkomst voorkomende clause, waarbij den Staat een recht van voorkoop wordt toegekend ten aanzien van 80 pCt. der door de Compagnie uit Mossoel te ontvangen olie.

Tot dusverre was het niet duidelijk, welke prijs daarvoor eventueel zou worden betaald. De wereldprijs scheen velen te hoog, den kostprijs (die de maatschappij iedere winst zou ontnemen) te laag. Dezer dagen zijn de Regeering en de Compagnie het in principe eens geworden over een prijs van 8 Francs beneden den gewonen verkoopprijs.

Er is echter nog een tweede vraag, van groot principiëel belang en nauw met de eerste samenhangende: die van de bestemming der eventueel door den Staat te koopen olie.

Volgens de interpretatie, gegeven in een door de Ministers van Financiën en Handel tot de Compagnie Française des Pétroles gericht schrijven zal van de bedongen prioriteit alleen en uitsluitend gebruik worden gemaakt voor de behoeften van leger en vloot en die der „*administrations actuellement gérées directement par l'Etat et n'ayant en aucune façon le caractère d'une exploitation commerciale.*”

Een andere opvatting kan inderdaad niet bij partijen hebben voorgezet. De Staat kan immers bezwaarlijk als concurrent optreden van een op initiatief van de regeering ter behartiging van nationale belangen in het leven geroepen maatschappij, aan welke in verband met deze half-officiële positie allerlei bijzondere verplichtingen zijn opgelegd en waarvan de Staat zelf een deel der aandeelen bezit!

De klaarlijklijke bedoeling is geweest, dat de

Compagnie Française des Pétroles niet alleen werkzaam zou zijn in Mesopotamië, doch dat zij ook door haar optreden in Frankrijk er het hare toe zou bijdragen om dit land onafhankelijk te maken van het buitenland.

Dit laatste schijnt ook te volgen uit de bij de tweede overeenkomst aan de maatschappij opgelegde verplichting om over te gaan tot de stichting van een afzonderlijke vennootschap, welke zich in het bijzonder met het raffineeren van ruwe olie zal bezighouden.

Het is nl. Frankrijks streven om niet alleen zijn eigen olie te hebben en die met eigen schepen te vervoeren, maar om die olie ook zelf op eigen grondgebied te raffineeren.

Voor 1914 was deze industrie, die toen trouwens ook in Engeland vrijwel niet bestond, in Frankrijk onbekend. De handel was destijds vrij; doch feitelijk gemonopoliseerd door een tiental Fransche importeurs, die een kartel hadden gevormd.

Tijdens den oorlog bleek overheidsinmenging noodzakelijk. Ingesteld werden een Comité Général du Pétrole en een Commissariat Général aux Essences et Combustibles; de import werd gemaakt tot staatsmonopolie.

Wat den aanvoer betrof, was men natuurlijk geheel op Engeland en Amerika aangewezen en deze afhankelijkheid bleek nog duidelijker, toen de duikbootoorlog den toevoer ernstig begon te belemmeren en het Fransche leger gebrek kreeg aan benzine. „Chaque goutte d'essence vaut une goutte de sang!” waren de woorden, waarmee Clemenceau aan President Wilson het hachelijke van de positie duidelijk maakte.

* * *

Ten tijde van den wapenstilstand bestonden er een twaalfstal maatschappijen, die handel dreven in petroleum enz. De raffineerindustrie, welke zich een oogeblik was begonnen te ontwikkelen, heeft niets meer te beteekenen, en de geheele petroleumvoorziening van Frankrijk is in handen van de twee machtige lichamen, die gedurende den oorlog op dit gebied goede diensten hadden bewezen: de Standard Oil (80 pCt.) en de Royal Dutch (20 pCt.).

Na vergeefsche pogingen om aan de alleenheerschappij van deze trusts een einde te maken, geeft de Fransche regeering zich gewonnen. Bij Decreet van 7 Mei 1921 wordt ingesteld een systeem van invoervergueningen, welke automatisch zullen worden verleend aan ieder, die zich tegenover den Staat verbindt tot het nakomen van bepaalde verplichtingen, waarvan de voornaamste bestaat in het vormen van reservevoorraden op Fransch grondgebied.

Gebruik makend van de aldus verkregen „gecontroleerde vrijheid”, roepen de buitenlandse maatschappijen een voortreffelijk geöutilleerde verkooporganisatie in het leven. Een aantal Fransche firma's geven successievelijk hare onafhankelijkheid prijs en scharen zich onder de vanen van Standard Oil of Royal Dutch. In Januari 1925 werd opgericht het Office National des Combustibles Liquides, met uitgebreide bevoegdheden. Nieuwe douanebepalingen (16 Maart 1928) bevorderen het raffineeren op Franschen bodem.

De wet van 30 Maart 1928 stelt den invoer van meer dan 300 ton per maand afhankelijk van autorisations spéciales, te verleen door den ministerraad. Deze vergunning wordt aan alle bestaande importeurs toegezegd voor een hoeveelheid, overeenkomende met het maximum van hun jaarlijkschen import gedurende de laatste 5 jaren, zulks met de kennelijke bedoeling, dat vermeerdering van den invoer uitsluitend aan Fransche firma's zal worden toegestaan.

Dat bij de toepassing van dit stelsel een zekere mate van administratieve willekeur onvermijdelijk is, ligt voor de hand. Eveneens, dat het begunstigen van Fransche importeurs economisch weinig beteekent, zoolang er geen Fransche olie is en deze importeurs daardoor grootendeels afhankelijk zijn van dezelfde

buitenlandsche trusts, welke men gedeeltelijk van directe leverantie heeft uitgesloten.

Alle hoop is daarom gevestigd op Mossoel. Het vooruitzicht, dat over een aantal jaren het aan Frankrijk toebedeelde contingent wellicht de Fransche behoefte geheel zal kunnen dekken, geeft een groote actualiteit aan de vraag: welke de positie zal zijn van de overige importeurs tegenover de half-officiële Compagnie Française des Pétroles, en of er plaats voor een van den Staat onafhankelijke raffineerindustrie zal overblijven naast de Compagnie Française de Raffinage, welke dezer dagen is opgericht met een kapitaal van 100 miljoen francs, waarin door de C.F.P. voor 55 pCt. is deelgenomen.

Regeering en Parlement staan hier voor moeilijke beslissingen. Met den bloei van deze beide maatschappijen zijn nationale belangen gemoeid. Misschien is het niet onmogelijk, dien bloei te bevorderen en te waarborgen, zonder dat een geprivilegieerde positie, geboren uit de omstandigheden zelve, in een feitelijk monopolie overgaat.

AANTEKENINGEN.

De economische toestand van Duitschland.

Aan het jongste kwartaalsbericht van het Institut für Konjunkturforschung te Berlijn ontleenen wij het volgende:

Over het algemeen zijn er zekere teekenen duidelijk waarneembaar, die — tenminste op sommige gebieden — op een langzamer tempo van den economischen teruggang wijzen. Het toenemen van de voorraden bij de kolenmijnen is bijna tot staan gekomen. De verlangzaming van den achteruitgang der productie in de metaalindustrie (behalve ijzer) kan vooral in verband staan met de rustiger stemming op de internationale metaalmarkten. In de textielindustrie, een der belangrijkste industrieën van consumptiegoederen, welke ongeveer 13—15 pCt. van de netto-productiewaarde van de geheele industrie omvat, is de productie bij bijna stagneerende omzetten in den kleinhandel nauwelijks verder achteruitgegaan. In den eersten tijd zal waarschijnlijk met een zekere stijging van den detailomzet en met een overgang van het verbruik tot goedkoopere kwaliteiten rekening mogen worden gehouden. Daar gedeeltelijk zelfs de gebonden voorraden (bewegelijke voorraden goederen) van den handel aangesproken zijn, kan deze kwantitatieve verlevendiging van den omzet den inkoop van den handel en diens gevolg ook de productie gunstig beïnvloeden.

Voorts dient nog hiermede rekening te worden gehouden, dat het kwantitatieve verbruik van consumptiegoederen, evenals de vernieuwing van fabrieken, in de naaste toekomst vooral hierdoor zal toenemen, dat de tot dusverre door de lang aanhoudende dalende conjunctuur niet gedekte behoefte aan kleding, huisraad en tusschentijdsche vernieuwing in de productiesfeer mettertijd steeds dringender zal worden.

Houdt men voorts rekening met de nog voortdurende prijsdalingen van consumptiegoederen — sedert midden 1930 daalde het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud met 7 pCt. — welke de daling van het reële inkomen en daarmede het verbruik in zekere mate tegenwerken, dan zijn hiermede in werkelijkheid de factoren gekenschetst, die zich in de eerstkomende maanden op productie- en verbruiks-zijde als steun van het economisch verloop kunnen voordoen.

De krachten, die gedurende de eerstkomende maanden remmend of bevorderend op de ontwikkeling kunnen werken, kunnen als volgt worden samengevat:

Eenerzijds zullen het gelijkblijvend kwantitatieve verbruik van goederen voor de noodzakelijke behoefte, de dwang tot uitvoering van noodzakelijke vernieuwingen en tot aanschaffing van noodzakelijke reële

(Wordt vervolgd op pag. 322).

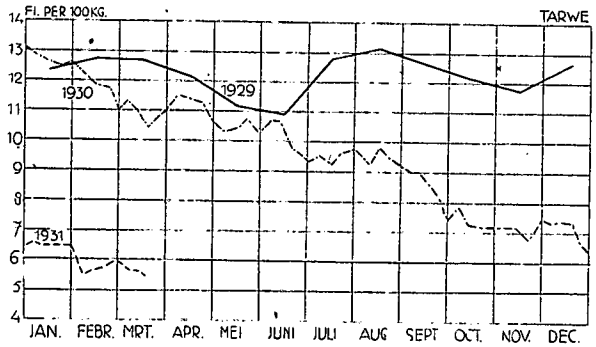
Het Prijsverloop van Groothandelsartikelen gedurende het eerste kwartaal van 1931.

I.

TARWE.

In December van het vorige jaar waren de tarweprijzen aan de termijnmarkt te Winnipeg en ook in Zuid-Amerika vrij aanmerkelijk gedaald. In Canada was een verandering ingetreden in het bestuur en daarmee ook in de leiding van de tarwepool, welke tengevolge had, dat op de gewone wijze door tusschenkomst van den handel de exporten van Manitoba-tarwe werden geforceerd in concurrentie met andere tarwe-soorten. De Argentijnsche koersen hebben ook in December een laag punt bereikt tengevolge van den voor de deur staanden nieuwen oogst, welke een overvloedige opbrengst belooft te zullen geven. Dit is in Argentinië ook wel het geval geweest, doch gedurende den oogsttijd heeft het veel geregend, waardoor de kwaliteit achteruit moet zijn gegaan en het dorschen en verschepen zijn vertraagd. Deze omstandigheden vielen samen met kleiner aanbod van Russische tarwe, waarvan de verschepingen niet meer zoo groot waren als gedurende geruimen tijd het geval was geweest. In den loop van Januari is eenige verhoging van de tarweprijzen van deze omstandigheden het gevolg geweest, waarop echter spoedig weder een verlaging heeft plaats gehad. Vooral in Argentinië was dat het geval, waar de prijzen daalden onder die van December en begin Januari. In het laatstgenoemde land zijn in Februari de fluctuaties niet groot geweest, daarna zijn de prijzen in Maart vrij geregeld gedaald en later met kleine verhoogingen en verlagingen blijven schommelen. De verschepingen van Argentinië zijn wel toegenomen, doch hebben nog niet dien omvang bereikt, welken men aan het begin van het seizoen had kunnen verwachten. De lage prijzen animeeren de boeren niet om haast te maken met het ter markt brengen van hun producten en de verkoop van Plata-tarwe is niet gemakkelijk tengevolge van de kwaliteit. De uit Bahia Blanca verscheepte tarwe

wordt gaarne door de molens gekocht, doch over de uitkomst van de andere soorten is men niet zoo tevreden. In Canada zijn in Februari de prijzen eerst nog opgelopen, doch sedert is in de laatste dagen van Februari en in Maart ook te Winnipeg een prijsverlaging ingetreden, welke geregeld is voortgegaan, zoodat de notceering voor den Mei-termijn op het oogenblik zeer weinig verschilt met die in het begin van Januari. Herhaaldelijk hebben Canadeesche houders getracht de prijzen voor tarwe te verhoogen, doch op den langen duur zijn die pogingen niet gelukt, omdat in de meeste gevallen Europeesche koopers zich terugtrokken, wanneer de prijzen belangrijk stijgen. Zij houden steeds de groote voorraden in Canada en in de Vereenigde Staten voor ogen, welke een drukenden invloed op de markt uitoefenen. Ook Austr-

lië heeft een buitengewoon grooten tarwe-oogst binnengehaald en is geregeld voor aantrekkelijke prijzen in de markt. Gelukkig is een levendige vraag voor Australische tarwe ontstaan in het Verre Oosten, waar Britsch-Indië geregeld Australische tarwe kocht en China ook nu nog sterk als koper optreedt. In de Vereenigde Staten is de Farm Board gedurende de laatste 3 maanden voortgegaan met het steunen van de tarweprijzen, welke daardoor op vrijwel dezelfde hoogte zijn blijven staan. De prijzen zijn door deze steunactie opgedreven tot een peil, waarop export ge-

STATISTISCH OVERZICHT

Table with columns for GRANEN EN ZADEN (TARWE, ROGGE, MAIS, GERST, LIJNZAAD), ZUIVEL EN EIEREN (BOTER, KAAS, EIEREN), and MINERALEN (STEENKOLEN, PETROLEUM). Rows list months from 1925 to 1931 with various price metrics.

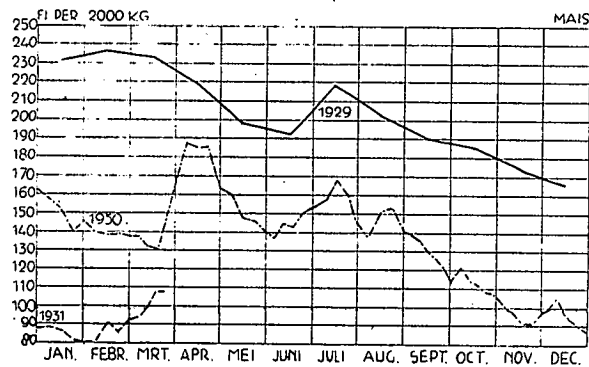
1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western vóór ring van de huidige offic. not.wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

laag en vrij aanmerkelijk onder die van andere granen, waardoor rogge in sterke mate werd gebruikt voor veevoeder. Andere roggesoorten konden tegen de Russische niet concurreeren en de omzetten daarin bleven zeer beperkt, hetzij dan naar landen, waar de invoer van Russische granen was verboden, zoals in België en in Frankrijk, waar Donau, Poolsche en Plata-rogge werden geïmporteerd. In Februari verkochten de Russen hun geheelen roggevoorraad van ongeveer 130.000 ton aan een combinatie van koopers. Daar verreweg het grootste gedeelte van de disponibile rogge daardoor in één hand was gekomen, zijn de prijzen gestegen. De consumptie betaalde de verhoogde prijzen, die nog steeds onder andere graansoorten bleven, doch gedurende de laatste week is weder tengevolge van verminderden kooplust eenige verlaging ingetreden. In Duitsland is de markt voor rogge zeer vast gelopen. De regeeringsmaatregelen, welke ten doel hadden om het verbruik van rogge voor veevoeder te vermeederen, schijnen hun uitwerking niet gemist te hebben en het aanbod is verminderd. Om concurrentie van buitenlandse rogge uit te schakelen, zijn de invoerrechten op rogge in Duitsland verder verhoogd, toen de prijs gestegen was tot een peil, waarop het mogelijk was buitenlandsche in te voeren.

MAIS.

In Januari en in het begin van Februari is de stemming voor maïs flauw geweest. Het was in hoofdzaak Argentinië, dat als leverancier van maïs optrad en groote hoeveelheden naar Europa afluade. Zuid-Afrika was practisch met maïs niet meer aan de markt; de verschepingen van den Donau waren in het begin van dit jaar nog slechts klein en zijn daarna geheel opgehouden. Tot de flauwe stemming van maïs heeft ook in sterke mate de koers van den peso meegewerkt. Deze is gedurende geruimen tijd zeer flauw geweest met sterke verlagingen. Het aanbod van Platamaïs in dichtbij stoomende en aangekomen posities was vooral in het einde van Januari en het begin van Februari zeer overvloedig en hoewel de consump-

tie in staat bleek het geheele aanbod op te nemen, kon slechts tot zeer lage prijzen het aangeboden worden verkocht. De prijzen zijn na het begin van Februari spoedig verbeterd, toen de pesokoers begon op te loopen en niet meer zulke sterke fluctuaties vertoonde, de koersen aan de termijnmarkten in Argentinië stegen, de vraag voor maïs in Europa goed bleef en de wekelijksche verschepingen kleiner werden. Vooral in de maand Maart werd de stemming voor

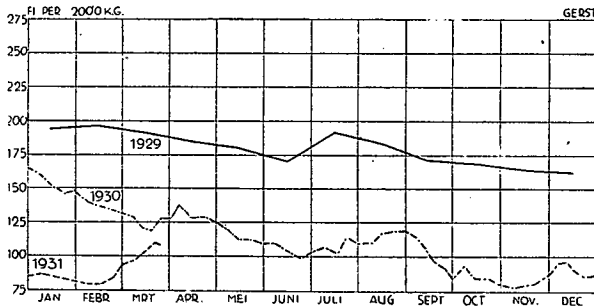
stoomende maïs zelfs zeer vast, en belangrijk hogere prijzen werden betaald. Daarna is wel weder een reactie ingetreden en zijn in de tweede helft van Maart de prijzen weder gedaald, doch ze staan nog belangrijk hoger dan in Januari en begin Februari. Gedurende de laatste 14 dagen is de Donau ook weder met maïs aan de markt gekomen, doch de zaken bleven beperkt. De vooruitzichten van den nieuwen oogst in Argentinië zijn uitermate gunstig en men verwacht een recordopbrengst. Voor nieuwe oogstposities is na half Februari de prijs ook gestegen, doch over het algemeen bleven koopers terughoudend en er kwamen geen belangrijke zaken tot stand. In de tweede helft van Maart kwam ook voor nieuwe oogstposities een prijsverlaging, doch het lage niveau, waarop de nieuwe oogst werd verkocht in Februari, is daardoor niet weder bereikt.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS							
	Vurenhout basis 7 ^m f.o.b. Zweden/ Finland	RUBBER ⁵⁾ Standara Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER		KOFFIE		THEE		COPRA		Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100		
			Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.	h.	%	cts.	%	cts.	%	f	%	In- voer			Uit- voer	
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,87 ⁵	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,-	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	91,8	-1/7,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-1/10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	122	132	91,6	82,6
1980	141,50	88,6	-1/5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	124	135	75,5	69,4
1929	152,50	95,5	-1/9,875	27,9	13,77 ⁵	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,-	80,8	111	119	94,2	84,6
Jan.	150,00	93,9	1/-	33,7	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,62 ⁵	7,-8	75	83	94,2	85,4
Febr.	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,62 ⁵	7,0	82	111	94,8	85,8
Maart	147,50	92,3	-1/10,5	29,5	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	110	142	92,9	83,9
April	145,00	90,8	-1/10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,87 ⁵	72,1	135	144	91,6	81,7
Mei	147,50	92,3	-1/10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,87 ⁵	69,3	137	134	91,0	81,9
Juni	145,00	90,8	-1/11	30,9	13,42 ⁵	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0	83,7
Juli	145,00	90,8	-1/11	30,9	13,42 ⁵	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0	83,7
Aug.	14,-00	90,8	-1/10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	151	149	91,6	83,6
Sept.	145,00	90,8	-1/10 125	28,4	13,47 ⁵	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	135	144	91,0	82,0
Oct.	142,50	89,2	-1/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	137	146	90,3	80,5
Nov.	142,50	89,2	-1/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	128	143	88,4	78,8
Dec.	142,50	89,2	-1/8	22,5	12,07 ⁵	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,12 ⁵	75,6	123	125	87,1	78,8
Jan. 1930	147,50	92,3	-1/7,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr.	147,50	92,3	-1/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart	147,50	92,3	-1/7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April	147,50	92,3	-1/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei	145,00	90,8	-1/6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,0	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni	145,00	90,8	-1/6,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	131	133	76,1	70,4
Juli	142,50	89,2	-1/5,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3
Aug.	142,50	89,2	-1/4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	124	145	73,5	67,9
Sept.	140,00	87,6	-1/4,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Oct.	132,50	82,9	-1/4	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Nov.	130,00	81,4	-1/4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	121	131	71,0	63,3
Dec.	130,00	81,4	-1/4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3
Jan. 1931	125,00	78,2	-1/4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Febr.	125,00	78,2	-1/3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	56	121	67,1	59,4
2 Maart	125,00	78,2	-1/3,8125	10,7	8,25	44,0	26	42,4	44,17	52,1	18,75	52,3				
9	125,00	78,2	-1/3,875	10,9	8,25	44,0	26	42,4			19,-	53,0				
16	125,00	78,2	-1/3,8125	10,7	8,25	44,0	26	42,4	45,75 ¹⁵	54,1		51,6				
23	125,00	78,2	-1/3,8125	10,7	8,37 ⁵	44,7	25	40,7				51,6				
30	125,00	78,2	-1/3,4375	9,6	8,37 ⁵	44,7	25	40,7				51,6				

GERST.

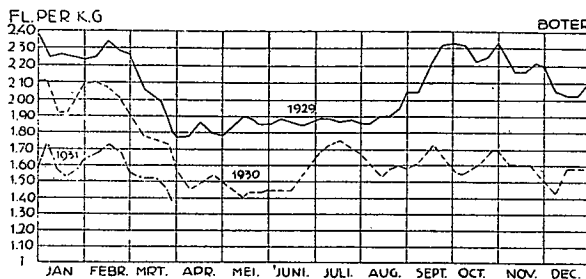
Het verloop van de gerstmarkt in de eerste 3 maanden van dit jaar toont eenzelfde beeld als van maïs. Gedurende de maand Januari was de stemming verre van levendig en de prijzen daalden, tot ze in het begin van Februari het laagste punt bereikten. Daarna is een verbetering ingetreden tengevolge van schaarsch aanbod van Donaugerst en doordat de Russen hun loco-voorraden allengs uitverkochten en niet met nieuwe offertes aan de markt kwamen. Geregeld zijn daarna de prijzen gestegen, zoodat ze ongeveer half Maart belangrijk hooger waren dan in het midden van Februari. In de laatste week van Maart is ook voor gerst weder eenige verlaging ingetreden, doordat de

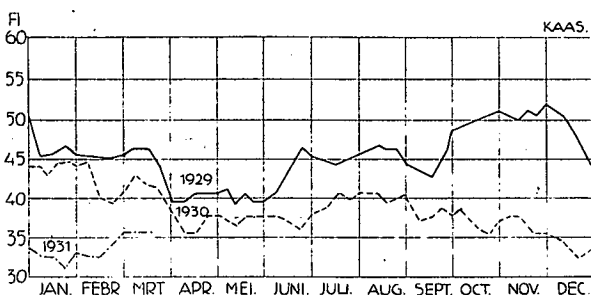
aanvoeren van gerst aan den Donau toenamen en af-laders met deze gerstsoort dringender aan de markt kwamen. Gedurende den tijd, dat de gerstprijzen het hoogste punt hadden bereikt, zijn ook offertes aan de markt gekomen van Canadeesche gerst, van welke aanbiedingen geregeld gebruik gemaakt werd. Toen later de prijzen voor Donaugerst en ook voor Platagerst weder daalden, werden geen nieuwe zaken in Canadeesche gerst meer afgesloten.

Er bestond geregeld goede vraag voor haver. De consumptie kocht de verschillende disponibele Russische soorten, als ook in Januari en Februari de uit Rusland onderweg zijnde partijen. De prijzen zijn in Januari en in het begin van Februari sterk gedaald, doch daarna verminderde het Russische aanbod om later geheel op te houden. De prijzen zijn, nadat de Russen niet meer aan de markt waren, weder snel gestegen tot in de laatste helft van Maart weder een kleine prijsdaling intrad.

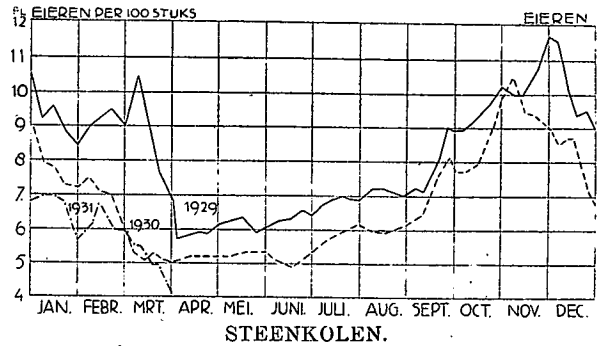
BOTER.

KAAS.

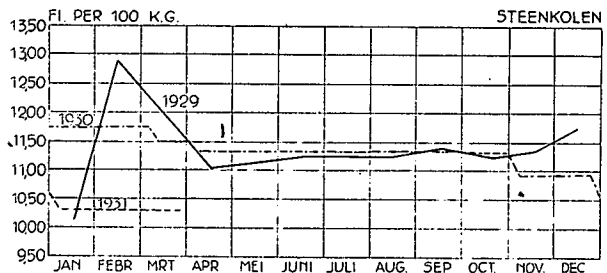
EIEREN.

Twee kenmerkende factoren in de situatie op de kolenmarkt zijn: steeds verder achteruitgaande productie en lagere prijzen. Een vergelijking met alle soorten van quotaties van December jl. en die van thans wijst op prijsverschillen van f 0.35 tot f 1.75. Vooral in Westfaalsche kolen zijn gevoelige prijsverlagingen ingetreden. Ondanks de verkleinde productie zijn de opslagplaatsen aan de mijnen zoo vol, dat naar ruimte elders moet worden omgezien, tenzij men nog verdere beperking zou willen.

Naar verluidt zouden de Nederlandsche mijnen betrekkelijk weinig van de ongunstige conjunctuur lijden en vrij vlotten afzet voor hare productie vinden.

In Engeland, Wales en Schotland geraakt de markt van de eene onzekerheid in de andere. In Wales is een gedeeltelijke staking maar ternauwernood afgewend kunnen worden, terwijl de Schotsche mijnwerkers een aparte positie innemen en verklaren den spread-over van elf dagtaken van acht uur per veertien dagen tegen een dagloon van ca. f 5.— voor een tijdperk van vier maanden aan te nemen.

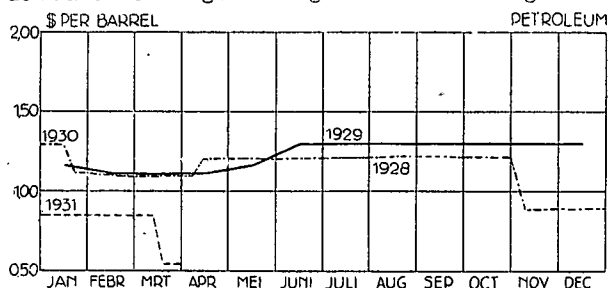
Wat er geschiedt moet tegen eind Juni, wanneer de Eight Hours Act automatisch ophoudt en de zevenurige werkdag (onder den grond) in werking treedt, wordt niet zonder spanning afgewacht. De beroemde vinding van een spread-over van twaalf werkdagen van totaal negentig uren per veertiendaagsche periode, waardoor op bepaalde dagen acht uur per dag mogelijk werd gemaakt en welke vinding de situatie menigmaal gered heeft, moet dan ophouden. De toestand is vol onzekerheid en daarom is te verwachten, dat bona fide koopers, gezien de lage prijzen van het oogenblik, niet zullen aarzelen in de markt te komen en hunne behoeften af te sluiten.

PETROLEUM.

Het eerste kwartaal van 1931 bracht geen verbetering in den toestand der internationale petroleum-industrie. Het was echter niet zoozeer één bepaalde factor, dien men voor deze minder gunstige ontwikkeling zou kunnen aansprakelijk stellen, dan wel tal van feiten, die alle met elkaar een toestand in het leven riepen, zoo onbevredigend als de internationale petroleumindustrie sinds jaren niet heeft gekend, die echter slechts de voortzetting was van wat het laatste kwartaal van 1930 had laten zien.

In de Ver. Staten hebben de benzine-voorraden van pl.m. 96 pCt. der raffinaderijen in de op 21 Maart geëindigde week 46.76 millioen barrels bereikt, hetgeen belangrijk meer is, dan deze voorraden op 1 April zouden mogen bereiken, om aan de raffinaderijen een behoorlijken prijs voor haar productie te verzekeren.

Echter zou dit feit op zichzelf niet zoo heel erg zijn — vooral, omdat het toch van den wil der raffinerijen getuigt, om de productie te beperken — als niet de algemeen ongunstige toestand haar verleidde, coûte que coûte te verkoopen, en als niet achter de sterk beperkte, toch juist gedurende de laatste weken geleidelijk weer opklimmende ruwolie-productie, een nog veel grootere potentiële productie stond, die als het zwaard van Damocles, elk oogenblik dreigt, aan de industrie den genadeslag te zullen toebrengen.

Van de met groote energie gepropageerde plannen tot heffing van een invoerrecht op benzine en van een embargo op ruwe olie, zal wel voorloopig niets komen, aangezien de wetgevende lichamen toch wel daarvoor terugdeinzen, om aan het Amerikaansche publiek nieuwe zware lasten juist op benzine op te leggen. Men mag echter met een vrijwillige beperking van den invoer door de groote, in Venezuela werkzame maatschappijen rekenen; de Koninklijke Shell-groep heeft verklaard, thans nagenoeg geen ruwe petroleum in de Ver. Staten in te voeren, en ook haar benzine-invoer met minstens 50 pCt. te verminderen.

In de Oude Wereld kondigt Rusland aan, dat het vijfjarenplan voor de Russische petroleumindustrie reeds in 2½ jaar werd uitgevoerd. Dit bericht betekent, juist gelezen, dat het den Sowjets is gelukt, in Maart 1931 een productie (pl.m. 58.000 ton per dag) te bereiken, die volgens het *oorspronkelijke* vijfjarenplan pas na afloop van vijf jaren had moeten worden bereikt. Het programma werd echter herhaaldelijk herzien, en volgens het laatste ontwerp moet in het laatste jaar van het nieuwe vijfjarenplan een productie van 125.000 ton dagelijks worden bereikt. Inmiddels blijft het tot nu toe bereikte resultaat een prestatie, waaraan vriend noch vijand der Sowjets kunnen voorbijgaan, zonder haar als buitengewoon belangrijk op te merken. Alleen zou men, en in het algemeen belang van de petroleumindustrie, en in dat van de Russische zelve (die trouwens ook bij een loonend bedrijf en stabiele prijzen is geïnteresseerd), wenschen, dat de Russen met de overige groote producenten tot uitwerking van een meer geleidelijk uit te voeren wereld-productie programma zouden kunnen komen.

In Roemenië heeft de door niets te verdedigen overproductie het geheele kwartaal aangehouden, en het is slechts te hopen, dat de stappen tot een vrijwillige of gedwongen regeling van de productie spoedig meer succes zullen hebben dan tot nu toe.

Volgens de laatste berichten, is de herziening der overeenkomst tusschen de regeering van Irak en de Iraq Petroleum Co. tot stand gekomen; nadere gegevens ontbreken nog.

De *wereldproductie* van ruwe olie heeft volgens het U. S. Bureau of Mines in 1930 1.418.723.000 vaten (à 159 L.) beloopt, tegen 1.484.041.000 vaten in 1929 en 1.324.733.000 vaten in 1928; 63.3 (67.9 en 68.0) pCt. kwamen op rekening van de Ver. Staten; 9.7 (9.3 en 8.0) pCt. op die van Venezuela; 9.5 (6.7 en 6.4) pCt. op die van Rusland; terwijl Perzië 3.2 (2.8 en 3.3) pCt., Roemenië 3.0 (2.3 en 2.3) pCt., Nederl.-Indië 2.8 (2.6 en 2.4) pCt., Mexico 2.8 (3.0 en 3.8) pCt. en Columbia 1.5 (1.4 en 1.5) pCt. voor hun rekening namen; de kleine rest komt op rekening van pl.m. twintig andere landen. (Wordt vervolgd).

(Vervolg van pag. 317).

goederen in de consumptiesfeer evenals de prijsdaling ten minste den verderen achteruitgang van de conjunctuur verzachten. De noodzakelijkheid tot aanvulling van al te sterk verminderde voorraden in het binnen- en buitenland zal in dezelfde richting werken; de mogelijkheid hiertoe is hierdoor ontstaan, dat het risico van het aanhouden van voorraden bij lage prijzen geringer is geworden.

Anderzijds leidden de ongunstige toestand van de bouwrijverheid en de daling van het inkomen van breede kringen van verbruikers zoowel als van ondernemingen tot een verderen achteruitgang van de algemeene economische bedrijvigheid. De toestand op de kapitaalmarkt is nog steeds gespannen en kan de investeringen in de naaste toekomst nog aanzienlijk remmen. De moeilijkheden van de openbare financiën duren voorloopig nog onverminderd scherp voort, zoodat ook van deze zijde geen werkelijke steun voor een opleving te verwachten is. Prijsdalingen van belangrijke investeeringsobjecten vinden volgens de gedurende de laatste jaren opgedane ervaringen slechts langzaam plaats, zoodat ook hiervan geen opleving is te verwachten. Een verdere druk kan tenslotte verwacht worden van de verminderde opnemingscapaciteit van de buitenlandsche markten en van de daarmee gepaard gaande verscherping van de internationale concurrentie; op compensatie van den op de binnenlandsche markt verminderden afzet door export kan derhalve niet gerekend worden.

Deze opsomming van gunstige en ongunstige factoren laat zien, dat op sommige gebieden de ontspanning vooruit zal gaan; over het algemeen zijn de op een verderen achteruitgang werkende krachten aan de zijde der goederen echter nog zoo sterk, dat op een conjuncturomslag in den naasten tijd niet te rekenen valt.

MAANDCIJFERS.

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	Februari 1931		Februari 1930	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor rekeninghouders	45.093	f 2.609.379.000	48.461	f 3.062.119.000
waarvan door de H.-bank plaatselijk	34.358	„ 2.323.415.000	36.981	„ 2.699.072.000
Ter voldoening van Rijksbelast.	919	„ 8.762.000	1.440	„ 11.932.000

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Februari 1931		Februari 1930	
	In millioenen	Aantal	In millioenen	Aantal
<i>Giro's</i> (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 14.1	34.853	f 10.8	31.560
Girobetalingen aan particulieren	„ 24.2	165.029	„ 19.3	111.437
<i>Geldomzet.</i>				
Ontvangsten	„ 5.6	7.683	„ 5.-	7.116
Betalingen	„ 7.6	30.845	„ 6.6	30.173
Part.rekeninghouders	„ 31.8 ¹⁾	43.234 ²⁾	„ 21.9 ¹⁾	38.883 ²⁾
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponneerd	„ 9.9	4.360 ²⁾	„ 9.8	4.051 ²⁾

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

31 Maart 1931.

Op de tarwe-markt is in de afgelopen week zeer weinig beweging geweest in de prijzen en aan de termijnmarkten in Noord- en in Zuid-Amerika kwamen slechts geringe fluctuaties voor. In Europa dekken koopers geregeld tot de geldende prijzen hun directe behoeften en in het verre Oosten trad China verder als koper op. Neiging tot het vormen van voorraden tegen de tegenwoordig lage prijzen neemt men niet waar, en op enkele uitzonderingen na bepalen de omzetten zich tot spoedige posities. Voor het doen van zaken op verdere termijnen en de vorming van voorraden zijn er te veel factoren in de markt, welke tot voorzichtigheid manen en koopers afschrikken grootere zaken te ondernemen. Daar is in de eerste plaats de voorraad tarwe in de Vereenigde Staten en in Canada. Men weet van de Canadeesche tarwepool, dat die van de oude voorraden een zoo groot mogelijk deel wil exporteeren voor de in Europa te maken prijzen en Canada is dan ook dagelijks met passende offertes aan de markt. Toch zal de aan het einde van het seizoen in Canada aanwezige tarwevoorraad nog zeer belangrijk zijn, doch of die voorraad dan drukkend zal zijn of niet, zal eerst later blijken uit de resultaten van den nieuwen Canadeeschen tarwe-oogst. In gedeelten van de Prairie-Provincies is regen en sneeuw gevallen, doch meer vocht is gewenscht voor den uitzaai van zomertarwe. De berichten, welke over dezen uitzaai in de afgelopen week bekend zijn gemaakt, zijn schaarsch, doch men neemt aan, dat in verband met de lage prijzen de bebouwde oppervlakte dit jaar kleiner zal zijn. De groote voorraden in de Vereenigde Staten leveren veel stof op tot discussie. Wat de Amerikaansche Farm Board nu eigenlijk van plan is te doen, valt niet te zeggen. De prijs is bekend gemaakt, waarvoor de Farm Board Hardwinter tarwe wil verkoopen tot ultimo Juni, doch deze prijs laat geen mogelijkheid voor uitvoer. Indien dus een gedeelte van de drukkende voorraden zal worden uitgevoerd, moet de verkoopprijs naar buiten worden verlaagd en daartoe is de Farm Board ook geneigd. Echter is de prijs, waartoe tarwe voor uitvoer wordt aangeboden, te hoog om verkoopen op groote schaal mogelijk te maken. De onzekerheid, of de Farm Board nu tegen de andere tarwesoorten op de Europeesche markt in het groot wil concurreeren of niet, is een onzekerheid in de markt en de vraag blijft onbeantwoord, wat er moet gebeuren, wanneer de nieuwe oogst ter markt komt en daarvoor pakhuismruimte noodig is. Berichten over den nieuwen oogst blijven gunstig luiden en de conditie van het jonge gewas is goed tot uitstekend. De schade door vorst is kleiner dan gewoonlijk. Met het uitzaaien van voorjaarstarwe is men bezig en in het Zuiden is men daarmede veelal gereed gekomen. In het Noorden blijft de toestand van den bodem gunstig voor den uitzaai. De met zomertarwe te bebouwen oppervlakte wordt verwacht kleiner te zijn dan in het vorige jaar. Betrouwbare cijfers daarover zijn voorloopig nog niet te krijgen, daar deze nog op de plannen der boeren gebaseerd moeten zijn. Een andere reden tot onzekerheid vindt men in de onbekendheid met de in Rusland nog voor uitvoer beschikbare hoeveelheden en de plannen van de Russische regeering. De verschepingen uit Rusland waren in de afgelopen week weder aanmerkelijk kleiner dan in de daaraan voorafgaande, doch met de scheepvaartheroeping in de verschillende havens zijn verrassingen niet uitgesloten. Men ziet, dat onder deze omstandigheden koopers alle aanleiding hebben voorzichtig te zijn en in exporteerende landen, vooral in Australië en Argentinië, bestaat de neiging om zooveel mogelijk tarwe te verkoopen tot de best maakbare prijzen. De levendige vraag in het Oosten komt daarbij voor Australië goed te pas. In de afgelopen week werd gemeld, dat in Britsch-Indië een invoerrecht op tarwe was vastgesteld, doch dit bericht schijnt voorbarig te zijn geweest. Wel bestaat er veel kans, dat het betreffende voorstel zal worden aangenomen en wanneer zulks het geval zou zijn, zal Indië in het komende jaar van weinig belang zijn voor in- en uitvoer van tarwe. De prijs voor Mei-tarwe in Buenos Aires sloot 6 cents per 100 KG. lager dan een week geleden, te Rosario 5 cents lager. Te Winnipeg sloot de Mei-termijn nagenoeg onveranderd. Te Chicago zijn de prijzen voor Mei tengevolge van de actie van den Farm Board eenigszins gestegen en $1\frac{1}{2}$ dollarcenten per 60 lbs. hooger gesloten. De Farm Board is niet van plan de prijzen voor tarwe na 30 Juni te steunen en diensgevolge staat de Juli-termijn te Chicago op het wereld-niveau en ruim 20 dollarcenten per bushel lager dan de Mei-termijn. In de afgelopen week is de Juli-termijn te Chicago eerst iets gestegen, doch later trad weder een verlaging in. Het slot was

$\frac{1}{2}$ dollarcent per 60 lbs. hooger dan de vorige week. In Duitsland worden pogingen in het werk gesteld de invoerrechten op tarwe verlaagd te krijgen en er werd gemeld, dat de regeering daartoe wel geneigd zou zijn, wanneer zou blijken, dat de tegenwoordige prijs van tarwe en rogge verhooging van den broodprijs noodzakelijk maakte. Latere berichten vermelden echter, dat er weinig kans bestaat op een verlaging van het invoerrecht op tarwe en diensgevolge is de stemming in Duitsland voor tarwe vaster geworden. In België is men bezig over een regeling, waarbij de Russische invoer van tarwe weder zal worden toegestaan. Volgens deze regeling zouden de Belgische molens op zich nemen minstens 5 pCt. binnenlandsche tarwe te vermalen, terwijl voor de door de molens te koopen binnenlandsche tarwe de prijs gefixeerd zou zijn. In de vooruitzichten van de in Europa te velde staande oogsten is weinig verandering gekomen. Deze blijven in de meeste landen gunstig, in Frankrijk zijn de weersomstandigheden verbeterd en heeft men een aanvang kunnen maken met het uitzaaien van de zomergewassen. De vooruitzichten van wintertarwe in Frankrijk zijn op het oogenblik echter nog minder gunstig dan een jaar geleden.

De vraag voor rogge was in de afgelopen week traag en de omzetten waren aanmerkelijk kleiner dan zij gedurende langen tijd waren. De voorraden disponibile Russische rogge verminderen diensgevolge langzaam en houders daarvan waren geneigd tot eenigszins lagere prijzen af te geven.

De stemming voor maïs was voor spoedige posities vast. Groote prijsschommelingen hebben niet plaats gehad en het aanbod was slechts beperkt. De vraag was niet levendig en het waren hoofdzakelijk de binnengekomen partijen, welke werden gezocht en waarvoor een premie werd betaald boven later verwachte maïs. Verbruikers bepalen er zich op het oogenblik toe hun directe behoeften te dekken in de meening, dat de prijzen zullen moeten dalen, wanneer grotere aanvoeren van den nieuwen oogst aan de markt komen. De vaste stemming voor spoedige maïs is ten deele een gevolg van de kleine verschepingen van ouden oogst Platamaïs gedurende eenige weken. Toen deze week het verschepingscijfer uit Argentinië weder belangrijk groter was, werd de stemming daardoor gedrukt, doch eenige prijsdaling, welke daarvan het gevolg was, is spoedig weder ingehaald. De vooruitzichten van den nieuwen oogst in Argentinië blijven uitermate gunstig luiden. De vorige week werd een schatting van de opbrengst bekend gemaakt, volgens welke deze de 50 miljoen quarters zou overtreffen. Dit zou wel een buitengewoon groote opbrengst zijn. Tot nog toe werd de grootste oogst in 1927 binnengehaald, toen die circa 40 miljoen quarters bedroeg. Hoewel Platamaïs van den nieuwen oogst geregeld wordt aangeboden, is van druk nog geen sprake. Voor de eerste afladingen in April worden zelfs in verhouding tot latere verscheping hoge prijzen gevraagd en ook betaald. Voor aflading in Mei en latere maanden is de prijs verscheidene gulden per last lager dan voor de April posities, doch voor de latere termijnen is de belangstelling niet groot. Van den Donau wordt in beperkte mate maïs aangeboden, doch de daarvoor gevraagde prijzen zijn iets te hoog tegenover Platamaïs, zoodat weinig omzetten tot stand komen. Dit is ook een gevolg van het feit, dat de booten aan den Donau slechts langzaam worden beladen en dat men geen zekerheid heeft van den datum van vertrek, waardoor de Donau maïs wel eens in de destinatiehavens zou kunnen aankomen, wanneer de concurrentie met Platamaïs sterker wordt. Het slot te Buenos Aires was 9 cents per 100 KG. lager dan een week geleden, te Rosario 10 cent per 100 KG.

Het aanbod van stoomende gerst is beperkt en voor spoedig verwachte Donau/Platagerst wordt een premie betaald boven latere verscheping. In de eerste helft van de afgelopen week was de stemming voor Maart en latere aflading iets gemakkelijker voor Donaugerst, waarvoor de prijs enkele gulden per last daalde. Sedert is het aanbod van den Donau kleiner geworden, omdat ook kleinere aanvoeren de Roemeensche uitvoerhavens bereikten. De prijzen zijn weder verhoogd, welke verhooging ook is betaald. De verschepingen van Rusland en van den Donau waren deze week groter dan in de voorafgaande, doch vermeerdert aanbod is daarvan niet het gevolg geweest. De Russen zijn met gerst in het geheel niet aan de markt. Aan de termijnmarkt te Winnipeg zijn de prijzen voor gerst iets gedaald en ook de cif-offertes van Canadeesche gerst zijn verlaagd. Deze zijn daardoor en door de prijsverhoging voor Donaugerst weder in lijn gekomen en zaken van beperkten omvang hebben in Canadeesche gerst weder plaats gevonden. Het slot voor den Mei-termijn was te Winnipeg $\frac{3}{4}$ dollarcenten per 48 lbs. lager.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	22/28 Maart 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	22/28 Maart 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	36.010	236.028	349.140	—	9.415	10.630	245.443	359.770
Rogge	14.896	87.668	82.660	—	105	17.367	87.773	100.027
Boekweit	253	5.098	3.374	—	145	889	5.243	4.263
Mais	18.588	272.287	271.517	7.034	68.519	54.644	340.806	326.161
Gerst	19.557	165.813	146.039	—	14.217	14.008	180.030	160.047
Haver	5.266	85.300	53.962	—	203	1.598	85.503	55.560
Lijnzaad	3.509	37.623	19.789	19.379	143.771	87.581	181.394	107.370
Lijnkoek	5.371	18.391	44.085	—	107	—	18.498	44.085
Tarwemeel	1.801	25.371	20.671	972	11.146	7.298	36.517	27.969
Andere meelsoorten	779	14.104	4.956	144	3.930	—	18.034	4.956

De vraag voor haver was in de afgelopen week niet levendig en zaken van belangrijken omvang kwamen dan ook niet tot stand. In Russische disponibele soorten ging het een en ander om, doch houders waren genoodzaakt eenige concessies in de prijzen te doen.

SUIKER.

In de afgelopen week bleven de suikermarkten vast gestemd, tengevolge van meer vertrouwen in de toekomst in verband met het Chadbourne plan.

In Amerika werden flinke partijen ruwsuiker tot ca. 1.35 d.c. basis Cubasuiker c. & fr. afgedaan. Nadat raffinadeurs in de noodigste behoeften hadden voorzien, werd de markt weder rustig en nog slechts enkele kleine partijen verwisselden van eigenaar.

Op de termijnmarkt te New-York liepen de noteringen flink op, totdat winstnemingen aan het einde der week eene reactie teweeg brachten. Het slot luidde als volgt: Mei 1.33; Juli 1.42; Sept. 1.49 en Dec. 1.58, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.35 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen verleden week 87.000 tons, de versmeltingen 47.000 tons, tegen 67.000 tons verleden jaar en de voorraden 317.000 tons tegen 449.100 tons.

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1931 tons	1930 tons	1929 tons
Cubaproductie	2.370.000	2.775.000	3.600.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Consumptie	25.000	19.076	24.543
Weekontv. afscheephavens	163.077	192.890	257.963
Totaal sedert 1/1 N. Oogst	924.428	1.416.934	2.402.580
Weekexport	51.783	22.353	163.446
Totale export sedert 1/1	435.664	438.275	1.316.590
Voorraad afscheephavens	1.545.315	1.310.849	1.228.168
„ binnenland	1.782.021	1.338.990	1.172.877
Aantal werkende fabrieken	121	154	161

Ook in Engeland bestond levendige vraag voor ruwsuiker en werden flinke afdoeningen gerapporteerd. Voor rietsuiker werd 6/3 tot 6/6 betaald en voor bietsuiker 5/11½ tot 6/3. Raffinadeurs verhoogden hunne vraagprijzen met 6 d. voor alle posities.

De Londensche termijnmarkt was zeer vast en de noteringen liepen ruim 3 d. op.

De Zichtbare Voorraden zijn volgens Czarnikow:

	1931 tons	1930 tons	1929 tons
Duitschland 1/2	1.856.000	1.478.000	1.401.000
Tsjecho-Slowakije 1/3	791.000	592.000	602.000
Frankrijk 1/3	834.000	598.000	564.000
Nederland 1/2	306.000	239.000	260.000
België 1/2	204.000	185.000	198.000
Hongarije 1/2	129.000	112.000	123.000
Polen 1/3	525.000	496.000	390.000
Engeland 1/3 Geimp. Suiker	267.000	360.000	280.000
„ 1/3 Binnenl. „	113.000	78.000	53.000
Europa	5.025.000	4.138.000	3.871.000
Alle havens Ver. Staten 1/3	464.000	645.000	396.000
Cubaansche havens 1/3	1.215.000	815.000	949.000
Cuba binnenland 1/3	1.000.000	850.000	855.000
Totaal	7.704.000	6.448.000	6.071.000

De Java-markt verliep vrij rustig. De V.I.S.P. heeft verdere partijen kunnen plaatsen tot de oude limites.

Naar verluidt, wordt de a.s. oogst van de bij de V.I.S.P. aangesloten fabrieken op 2.750.000 tons geraamd tegen een productie van verleden jaar van 2.700.000 tons. De productie der niet bij de V.I.S.P. aangesloten, fabrieken bedroeg verleden jaar ca. 270.000 tons.

Hier te lande was de stemming vast, zonder dat er

echter groote omzetten plaats vonden. De noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt luidden aan het slot: Mei f 8½; Aug. f 9.— en Dec. f 9¾. De omzet bedroeg 4450 tons.

Het wetsvoorstel tot tijdelijken steun aan de suikerbiencultuur — zie E.-S. B. No. 792 pag. 234 en No. 793 pag. 239/240 — werd door de Tweede Kamer, met slechts één stem tegen, aangenomen.

Amsterdam, 30 Maart 1931.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 25 Maart 1931.

Prijzen voor Amerikaansche katoen hebben deze week minder gefluctueerd; gisteren was de markt wat gedaald, zoodat loco midd. American in Liverpool 5.85 d. noteerde. Ook Egyptische katoen heeft weinig prijsschommelingen vertoond. De markt schijnt op het oogenblik weinig vertrouwen aan den dag te leggen en over het algemeen wordt een voorzichtige houding aangenomen. New-York was gisteren in den aanvang wat williger, doch toonde aan het slot weinig verandering. De vorige week werden te Liverpool weer tusschen de 34.000 en 35.000 balen loco verkocht. Hiervan was iets meer dan de helft Amerikaansche, terwijl in het restant alle andere soorten goed vertegenwoordigd waren.

De markt voor Amerikaansch garen is bepaald lusteloos. Er komen minder aanvragen binnen. Dit betreft alle nummers zoowel twist en weft, als ring-garens en tweevoudig getwijnd garen. Egyptische soorten worden zoo mogelijk nog minder verkocht dan Amerikaansche. Er is deze week dan ook weinig omgegaan, terwijl prijzen alles te wenschen overlaten. Over het algemeen gesproken is de markt gevoelloos.

Wat de doekmarkt aanbelangt, is weinig gunstigs te rapporteeren. China toont weer belangstelling door het zenden van biedingen en over het algemeen komen er nog wel aanvragen binnen. De politieke toestand in Engelsch-Indië is nog verward. Prijzen voor het binnenland blijven vast, doch er gaat slechts weinig om.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 17 Mrt. 24 Mrt.
18 Mrt. 25 Mrt. T.T. op Br.-Indië 1/5 2/2 1/5 1/8
F.G.F. Sakellaris 9,65 9,50 T.T. op Hongkong 1/0 1/8 1/0 1/8
G.F. No. 1 Oomra. 3,49 3,48 T.T. op Shanghai 1/4 1/3 1/2

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 20 Mrt. '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	6223	7817	8675
„ Atlant. Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	900	1125	1599
„ „ 't Vaasteland etc.	3152	3401	3527
„ „ het Orient....	1062	994	1244

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	20 Mrt. '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	3831	1924	1784
Binnenland	1379	1203	782
New-York	229	95	123
New Orleans	780	449	318
Liverpool	456	410	714

KOFFIE.

Hoewel de stemming aan de koffiemarkt geheel onveranderd bleef, liepen de kost- en vrachtaanbiedingen van

Santos en Rio 1/6 a 2/- per cwt. op naar aanleiding van een plotselinge stijging van 5/16 d. van den wisselkoers in Brazilië in het midden der vorige week! Daarna zakte de koers weder 5/32 in, waardoor hij bij het opmaken van dit bericht op $3\frac{23}{32}$ kwam, hetgeen dus 5/32 hooger is dan een week tevoren. In overeenstemming met deze daling liepen de offertes uit Brazilië weder ongeveer 1/- terug.

Ook nu werden weder eenige berichten ontvangen betreffende maatregelen, welke door de Braziliaansche Regeering zouden worden beraamd om verlichting te brengen in de bestaande moeilijkheden. Het is wel in hooge mate merkwaardig, dat zulke plannen, die uit den aard der zaak alle een kunstmatig ophouden van de koffieprijzen beoogen en dus lijnrecht in strijd zijn met de duidelijke bepalingen van de laatste groote leening, feitelijk onafgebroken worden ontworpen, terwijl de leden der Engelsche bankiersdelegatie, welke naar Brazilië is overgekomen om te onderzoeken of en hoe het mogelijk is om het land uit zijn financiële noodden te redden, er als het ware vlak bij zitten. Een der nieuwste plannen betreft den aankoop door den Staat van de koffievoorraden uit denouden oogst, welke op 30 Juni 1931 nog zullen blijken aanwezig te zijn. Naar thans bekend wordt, is hiertoe reeds een besluit in het staatsblad te Rio de Janeiro verschenen, waarnaast tevens officieel besloten is — hetgeen eveneens in het staatsblad is vermeld — om aan de nationale stoomvaartmaatschappij, de Lloyd Brasileiro, begunstigen te verleenen, welke, naar verluidt, hierin bestaan zullen, dat bedoelde koffievoorraden uitsluitend met schepen van den Lloyd naar Noord-Amerika en naar Europa zullen worden vervoerd, teneinde aldaar geleidelijk en zonder kwetsing van de gevoeligheden der locale markt te worden verkocht. Bovendien zal de Lloyd worden vrijgesteld van verschillende lasten, welke Brazilië op documenten bij vervoer met buitenlandsche scheepvaartmaatschappijen heeft gelegd, terwijl ook in verscheidene andere opzichten uitzonderingen ten gunste van de nationale scheepvaartlijn worden gemaakt. Het besluit vermeldt bovendien, dat er voeling zal worden gezocht met de verschillende verbruikslanden, teneinde een zoo groot mogelijke verlaging van de invoerrechten te verkrijgen, en nu is het wel opmerkelijk, dat men naief genoeg is om te hopen, dat bij buitenlandsche regeeringen bereidwilligheid zal worden aangetroffen om de invoerrechten op Braziliaansche koffie te verlagen, terwijl men op hetzelfde oogenblik de eigen scheepvaartlijn zoo schromelijk poogt te bevoordeelen ten koste van de lijnen der buitenlandsche maatschappijen. Ook tegenover Nederland, dat in het geheel geen invoerrecht op koffie heft, is de voorgenomen maatregel niet bepaald vriendschappelijk en het is dan ook niet te verwonderen, dat er reeds stemmen in de dagbladen tegen worden gehoord.

In het vorig overzicht werd reeds medegedeeld, dat de vooruitzichten voor den volgende Brazil-oogst er nog op verbeterd zijn en deze oogst dus zeer groot moet worden geraamd. In de laatste weken zijn ook verschillende berichten ontvangen volgens welke de vooruitzichten voor den oogst 1932/33 door de overvloedige regens z66 gunstig zijn geworden, dat het er naar uitziet; dat deze oogst nog grooter zal worden dan die van 1931/32 (sommigen spreken zelfs van een oogst, grooter dan ooit tevoren), al mag natuurlijk niet over het hoofd worden gezien, dat vorst in de maanden Augustus/October van dit jaar nog groote verandering in deze verwachtingen kan brengen.

De bekende firma Nortz & Co. te New-York schrijft, dat door een nieuwe methode van bewerking der koffieboomen, speciaal in die districten van Sao Paulo, waar zich de oude plantages bevinden en waar de grond voor het grootste gedeelte zeer gunstig is voor de koffiecultuur, thans bereikt wordt, dat met minder werkkrachten en dienstengevolge met lagere productiekosten een grootere opbrengst wordt verkregen. Araras, een van de oudste koffie-districten, levert een jaarlijks toenemende productie, welke thans kan worden aangenomen op ongeveer 15 balen per 1000 boomen. De doorsnee-kostprijs van de koffie, aan den spoorweg geleverd, wordt in bedoeld sehrijven becijferd op 20 a 25 Milreis per baal, dat is op het oogenblik dooreen nog geen $f\ 4\frac{1}{2}$, en het is duidelijk, dat onder dergelijke omstandigheden de productie, zelfs bij een belasting van 20 pCt. in natura — indien deze kon worden doorgevoerd, hetgeen echter zeer twijfelachtig is — nog winst zal laten, zoolang de prijzen op de wereldmarkt niet nog belangrijk verder gevallen zijn.

Volgens dezer dagen ontvangen telegram uit Rio bedroeg de voorraad, in de binnenlandsche pakhuizen teruggehouden, op 15 Maart 1.401.000 balen tegen 1.512.000 balen op 28 Februari, hetgeen een vermindering beteekent van 111.000 balen.

De dagelijksche aanvoeren in de haven van Rio zijn voor de eerste helft van April gelimiteerd op 17.162 balen tegen 20.065 balen voor de tweede helft van Maart.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt sluiten de noteeringen na zeer lichte schommelingen ten slotte slechts een fractie onder die van een week geleden.

Van loco bleven de noteeringen bij onbevredigenden afzet onveranderd 27 ct. per $\frac{1}{2}$ K.G. voor Superior Santos en 25 ct. voor Robusta.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 38/- a 39/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 40/- a 41/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 25/- a 25/6.

Nederlandsch-Indië is voor de meeste Robusta-kwaliteiten eer iets gemakkelijker. De noteeringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, April-verscheping, 15% ct.; Benkoelen Robusta, April-verscheping, 16% ct.; Mandheling Robusta, April-verscheping, 17% ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, April-verscheping, 23 ct., alles per $\frac{1}{2}$ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.
30 Maart	\$ 4.92	\$ 5.07	\$ 5.15	\$ 5.26
23 Maart	„ 5.01	„ 5.12	„ 5.21	„ ---
16 Maart	„ 5.33	„ 5.48	„ 5.56	„ ---
9 Maart	„ 5.15	„ 5.31	„ 5.40	„ ---

Rotterdam, 31 Maart 1931.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 7)	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 4)	
20 Mrt. 1931	236.000	12.675	1.093.000	17.500	3 $\frac{1}{8}$ pence
23 „ 1931	243.000	12.450	1.160.000	17.200	3 $\frac{1}{8}$ pence
16 „ 1931	253.000	12.450	1.106.000	17.200	4 $\frac{1}{8}$ pence
30 Mrt. 1930	319.000	14.975	995.000	21.000	5 $\frac{1}{4}$ pence

1) In Rels.

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
29 Mrt. 1931....	120.000	3.119.000	202.000	8.625.000
28 Mrt. 1930....	56.000	2.339.000	137.000	7.366.000

THEE.

Op de theemarkt trad in de afgelopen week nagenoeg geen verandering in.

Over het algemeen bestond er goede vraag, vooral voor de betere soorten, die dan ook dikwijls duurder werden betaald.

De gewone Javasorten en middenkwaliteiten Ceylon-thee liepen eenigszins onregelmatig en werden soms iets lager afgedaan.

Voor blad-thee bestond minder belangstelling.

In verband met de feestdagen zal de Londensche markt van 1 tot 13 April gesloten zijn. Te Amsterdam wordt op 2 April a.s. nog een veiling gehouden.

Amsterdam, 30 Maart 1931.

VERKEERSWEZEN.

RIJNVAART.

Week van 22 t/m. 28 Maart 1931.

De aanvoeren van zeezijde bleven onveranderd. Scheepsruimte bleef bij weinig vraag voldoende beschikbaar. De ertsvracht bedroeg: naar Ruhrhavens: $f\ 0.30-0.40$ per last met resp. 3—4 en 6—8 losdagen; naar Horl/Grimberg: $f\ 0.40-0.50$ per last met resp. 3—4 en 6—8 losdagen. Naar den Bovenrijn werd weinig bevracht. Voor ruwe producten werd ca. $f\ 0.50$ per last betaald. Het sleeploon werd genoteerd volgens het 30 cts. tarief. De waterstand was in het laatst der week vallend. Naar den Boven-zoowel als naar den Benedenrijn werd op vollen diepgang afgeladen.

In de Ruhrhavens ging zeer weinig om. Scheepsruimte bleef overvloedig beschikbaar. De vracht voor exporthavens naar Rotterdam bleef onveranderd genoteerd op Mk. 0.60 per ton inclusief sleeploon.